

Sutivanska Kronika

Viribus Unitis

glasilo Općine Sutivan
broj 5

ISSN: 1334 - 9996
travanj (04/2021)

izlazi povremeno
www.sutivan.hr

**KAPITALNA ULAGANJA
INFRASTRUKTURA
PROSTORNO PLANIRANJE
RAZVOJ ZAJEDNICE**

**TURIZAM
SPORT I REKREACIJA
KULTURA I BAŠTINA
VIDLJIVOST
BUDUĆI PROJEKTI**

Riječ urednika

Zahvaljujemo što ste nam vjerovali, pomagali, kritizirali i nesebično dijelili razmišljanja i ideje za kvalitativni pomak našega mesta te tako sudjelovali u razvoju strategija i programa koje sada provodimo

Drage mještanke i mještani Sutivana, poštovani prijatelji našega mesta, pred vama je jubilarni peti broj Stivanske kronike koja već uobičajeno daje sažeti pregled aktivnosti tijekom mandata u kojem ste meni i mojim suradnicima po drugi put povjerili upravljanje našim mjestom.

Tijekom oba protekla mandata pokušavam opravdati vaše povjerenje i stečenim znanjem i iskustvom sve kompetentnije i učinkovitije provoditi politiku koju zastupam od samoga početka: pomoći u okviru danih ovlasti svakomu stanovniku Sutivana, svakomu djetetu u vrtiću ili u školi,

svim roditeljima, osobama treće životne dobi i onima koji trebaju posebnu skrb da osjete kako žive u mjestu koje pokušavamo oblikovati prema ljudima i za ljudе koji u njemu žive. U spomenutome smo razdoblju moji suradnici i ja nastojali to raditi odgovorno, pošteno i transparentno.

Zahvaljujemo što ste nam vjerovali, pomagali, kritizirali i nesebično dijelili razmišljanja i ideje za kvalitativni pomak našega mesta te tako sudjelovali u razvoju strategija i programa koje sada provodimo. Drago mi je da smo zajedno „podigli“ Općinu Sutivan na visoko mjesto među hrvatskim lokalnim samoupravama, što ona i zaslužuje.

S obzirom na to da znate da nisam osoba od velikih riječi, ni ovaj put neću trošiti prostor da bih prezentirao sve što je učinjeno u proteklome razdoblju. Neću vas zamarati riječima, neću vam obećavati ni pričati prazne priče, niti govoriti protiv drugih, jer to ni moji suradnici nija nismo ni ranije radili.

Ovom kronikom želimo vam na jednome mjestu prikazati najvažnije rezultate našega zajedničkoga četverogodišnjeg rada, upornost, požrtvovnost i strast prema projektima koje smo uspješno priveli kraju i onima koje ćemo ubrzo dovršiti.

Također, ponosno ćemo vam najaviti projekte koje u narednome mandatu želimo ostvariti, naravno ukoliko nam opet poklonite Vaše povjerenje. Uostalom, fotografije i djela govore više od tisuću riječi, uživajte u listanju ovoga izdanja.

Ranko Blažević, načelnik Općine Sutivan,
Mandatar 2013.-2017. i 2017.-2021.

Riječ predsjednika Vijeća

Važno nam je bilo transparentno i odgovorno trošiti proračunska sredstva te maksimalno iskoristiti sredstva iz domaćih i EU fondova

Poštovani,
najprije bih se zahvalio cijelom Općinskom vijeću, načelniku, Jedinstvenom upravnom odjelu, Odboru za urbanizam, Odboru za proračun, no također iskrenu i dragu zahvalu putio bih svima koji su svojim radom i djelima doprinjeli razvitu i boljitu života u Sutivanu. Tu bi se najviše osvrnuo na kvalitetu življenja u našem malom mjestu koja je u ove zadnje četiri godine nemjerljivo porasla na očigled svih žitelja Sutivana.

Smatram da zaista možemo biti zadovoljni i ponosni sagledavši učinjeno u protekle četiri godine.

Ono čime se osobno ponosim, vjerujem kao i moje kolege, je izgradnja novog "vrtića po mjeri djeteta". Zatim, tu su i sanacija velikog mosta, produžetak zaobilaznice, kupnja zemljišta i dobivanje lokacijske dozvole za izgradnju vodospreme, uređenje trga dr. Franje Tuđmana, izgradnja pera Macel i još mnogo toga što možete vidjeti u ovoj kronici.

U skladu s mogućnostima ulagali smo u socijalni program, sport, kulturu, sufinancirali rad poštanskog ureda, apoteke te katamarne linije. Sve to potkrepljuje usudio bih se reći našu viziju, a to je "briga i skrb za svakog člana naše zajednice".

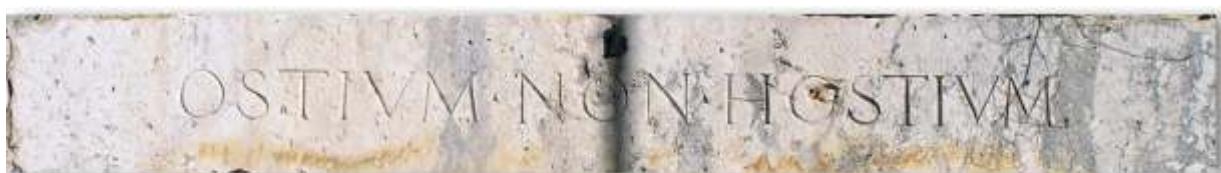
U našem radu važno nam je bilo transparentno i odgovorno trošiti proračunska sredstva te maksimalno iskoristiti sredstva iz domaćih i EU fondova.

Nadam se da smo opravdali ukazano nam povjernje i da ćemo u narednom razdoblju imati priliku dovršiti započete, ali i započeti nove projekte te Vas sigurno voditi u budući, sve ljepši i za život ugodniji, dragi nam Sutivan.

Bartul Lukšić, predsjednik općinskog Vijeća
Mandatar 2017.-2021.

*Dragoštovnjaku,
Predsjedniku Općinskog vijeća
Bartul Lukšić'*

PRORAČUN	stranica 4
KAPITALNA ULAGANJA	stranica 5
INFRASTRUKTURA	stranica 20
PROSTORNO PLANIRANJE	stranica 40
RAZVOJ ZAJEDNICE	stranica 41
TURIZAM	stranica 50
SPORT I REKREACIJA	stranica 55
KULTURA I BAŠTINA	stranica 63
VIDLJIVOST	stranica 80
BUDUĆI PROJEKTI	stranica 83

Pregled financijskih kretanja

Proračun Općine

Sutivan posljednjih je godina vrlo stabilan što je Sutivanu omogućilo i da uspješno prebrodi krizu izazvanu pandemijom virusa koja je mnoge lokalne samouprave bacila na koljena

Općina Sutivan zahvaljujući odgovornom i transparentnom financijskom poslovanju ima dovoljno snage da sustavno provodi velika kapitalna ulaganja u infrastrukturu mjesta kao i brojne projekte namijenjene razvoju lokalne zajednice, kulturi i športu uz veliku socijalnu osjetljivost i brigu za potrebite. Zahvaljujući tome Sutivan je već godinama pri vrhu liste najuspješnijih

hrvatskih lokalnih samouprava. Neizbjegna kriza uzrokovana pandemijom virusa koja je potresla čitav svijet odrazila se i na općinski proračun u prošloj i tekućoj godini ali najvažniji projekti ipak nisu zaustavljeni već se i dalje odvijaju što govori o snazi i potencijalu ove općinske uprave. Na priloženim grafovima možete steći uvid u financijska kretanja ood 2017. godine na ovamo.

Izgradnja novog dječjeg vrtića

Općina Sutivan se uspješno prijavila na natječaj za tip operacije 7.4.1. vrijedan 1.000.000.000 kuna, a 500 milijuna kuna od toga iznosa namijenjeno je isključivo izgradnji, rekonstrukciji i opremanju dječjih vrtića.

Rezultat projekta prijave biti će funkcionalan i opremljen dječji vrtić ukupne površine 632,20 m², koji se sastoji od jedne prostorije površine 60.37m² za jasličku grupu, dvije prostorije površine 60.53m² za mješovite grupe, vanjskog ograđenog prostora za igru površine 1393.80 m² te ostalih objekata nužnih za funkcioniranje dječjeg vrtića (sklop prostorija za upravu i stručno osoblje, sanitarni čvorovi, spremište i drugo).

Ovim projektom omogućit će se upis ukupno 52 djece u program ranog i predškolskog odgoja na području općine Sutivan, u jednoj smjeni.

Potpisan ugovor o sufinanciranju novog dječjeg vrtića

Načelnik Općine Sutivan, Ranko Blažević, 15. travnja 2019. u prostorijama Ministarstva poljoprivrede potpisao je ugovor o izgradnji novog dječjeg vrtića u Sutivanu. Ovaj potpis označava pravo ostvarivanja na intezitet potpore u visini od 80 % ulaganja u izgradnju novog dječjeg vrtića u za to predviđenim rokovima, a terminski, potpis je značio i početak provedbe javne nabave. Nakon provedene javne nabave pristupilo se drugoj fazi natječaja u kojoj se dobila odluka o

dodjeli sredstava te je najavljen skri početak radova.

Izvođač radova je tvrtka «Lavčević d.d.» iz Splita

Sa tvrtkom LAVČEVIĆ d.d. iz Splita potписан je Ugovor o građenju objekta u vrijednosti od 16.247.094,95 kuna s PDV-om. U skorije vrijem potpisat će se i Ugovor za opremanje dječjeg vrtića, a prepostavljeni trošak je 1.104.112,50 kuna s PDV-om. Za uredno i prema zakonu kvalitetno izvođenje radova i opremanja (stručni nadzor), angažirana je tvrtka KONZALTING d.o.o. iz Splita, čiji trošak iznosi 247.500,00 kuna. Ukupni projekt vrtića iznosit će : 17.598.707,45 kn s PDV-om. Za navedene rashode, planirani izvori financiranja su potpora iz proračuna RH i EU te sredstva Općine Sutivan (dobivena uz suglasnost Ministarstva finansija).

Poslovi izgradnje krenuli su odmah po okončanju izvanredne situacije izazvane pandemijom COVID 19.

Opći i specifični ciljevi projekta

Želja nam je dugoročno povećati standard i kvalitetu života djece i roditelja s područja Općine Sutivan proširenjem prostornih kapaciteta i drugih elemenata programa ranog i predškolskog odgoja.

Osigurati će se zadovoljavajuća razina usluge ranog i predškolskog odgoja – kroz povećanje prostornih kapaciteta po djetu i uređenje vanjskih i drugih sadržaja.

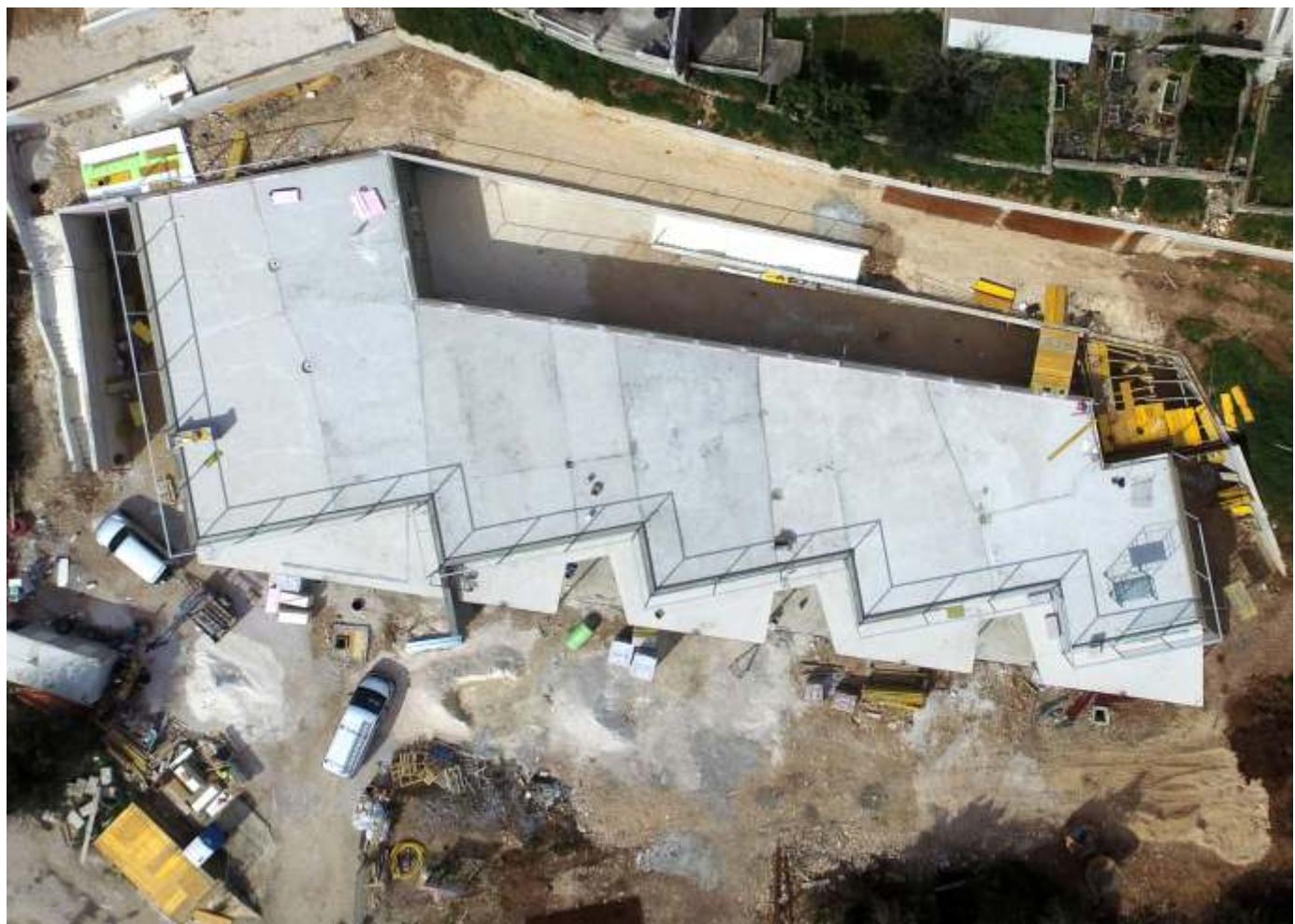
Novi prostorni kapaciteti dječjeg vrtića omogućiti će grupni i višesmjenski rad, kao i cjelodnevni boravak djece koji je potrebno uskladiti s potrebama zaposlenih roditelja.

Izgradnja novog dječjeg vrtića

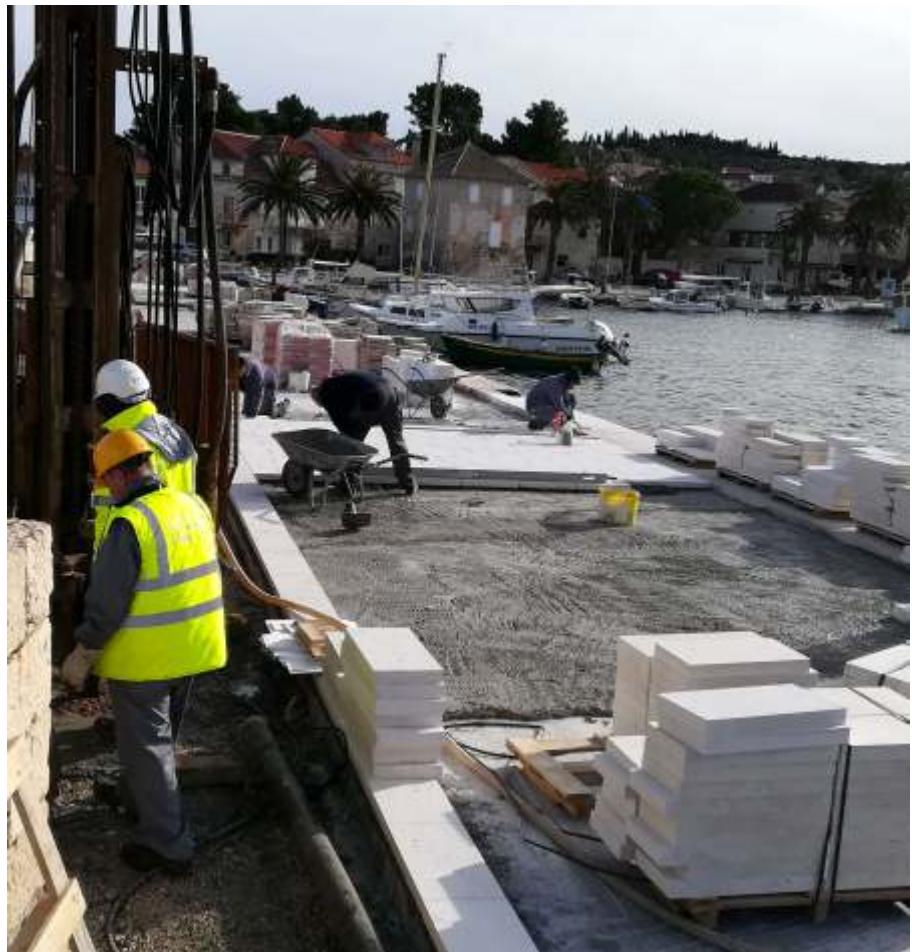
Izgradnja novog dječjeg vrtića

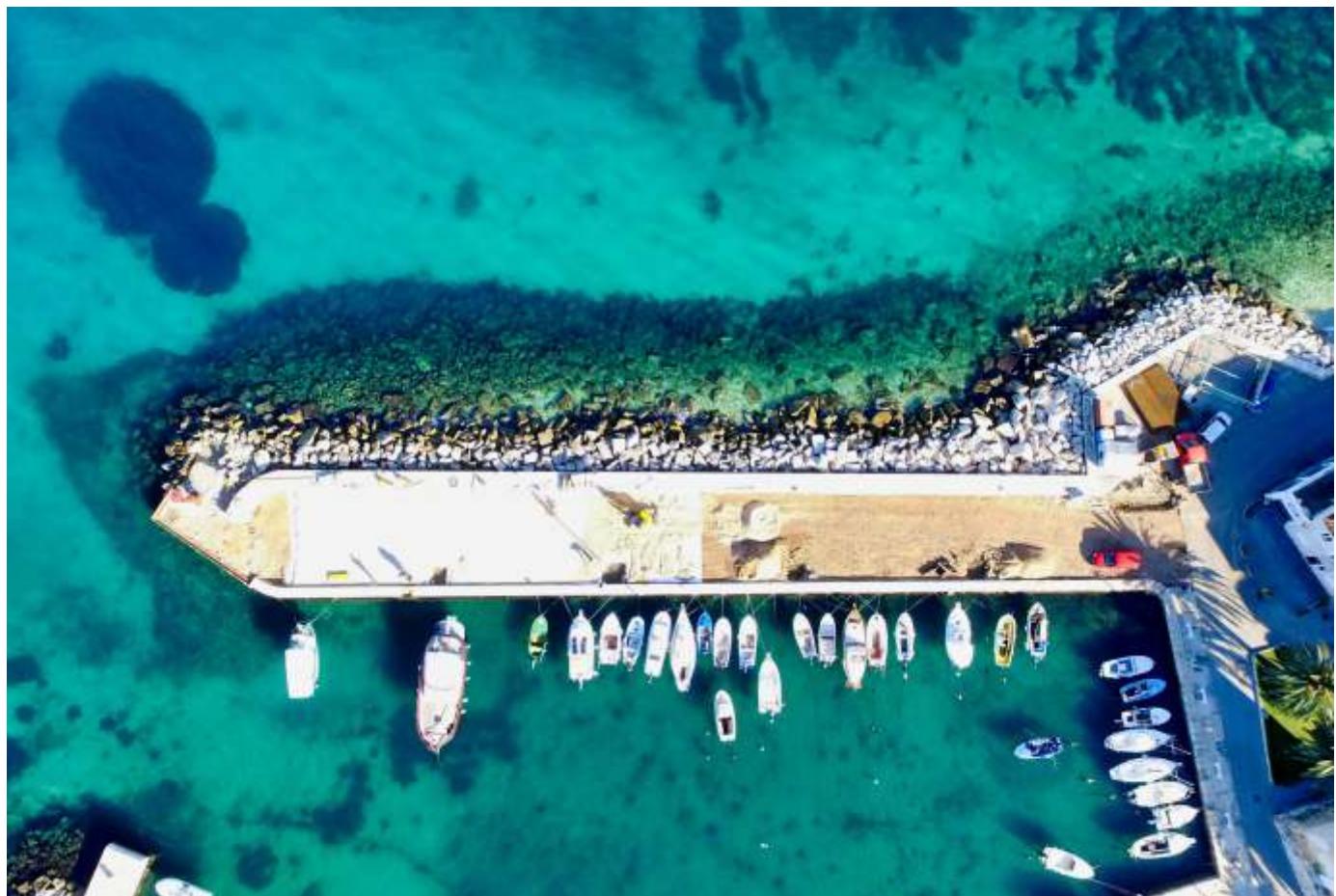
Sanacija lukobrana

Dovršeni radovi na sanaciji i uređenju glavnog lukobrana u luci Sutivan vrijedni 2.750.000,00 kn

Nakon provedene javne nabave pokrenuta je sanacija i uređenje glavnog stivanskog lukobrana. Nabavu je provela Lučka uprava SDŽ u suradnji sa Općinom Sutivan u bruto iznosu od 2.750.000,00 kn. Nakon isteka zakonskih rokova vezanih uz proceduru javne nabave, započeli su radovi koji su kako je bilo i najavljenno završeni prije početka turističke sezone. Zahvaljujemo se Lučkoj upravi Splitsko-dalmatinske županije na ulaganju koje je funkcionalno oplemenilo izgled rive na zadovoljstvo svih mještana i gostiju našeg lijepog Sutivana.

Sanacija lukobrana

Sanacija lukobrana

Nastavak radova na obilaznici

U tijeku su radovi na produženju obilaznice koji će postojecu trasu produžiti za 430 metara do područja Dekleva i time ostvariti spoj obilaznice sa plažom Bistrice i putem prema uvali Likva.

Nakon što je uspješno uređena I. faza zaobilaznice koju je Sutivan iščekivao od formiranja Općine 1997. godine i k o j o m s u r i j e š e n i b r o j n i infrastrukturni problemi započeli su radovi na produženju zaobilaznice (II. faza) i to probijanjem trase kako je i najavljeno u Programu izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Ova etapa obilaznice

dolazi do područja "Dekleva" te će rasteretiti ulicu Bana Josipa Jelačića koja je pod velikim prometnim opterećenjem u ljetnim mjesecima.

Nakon provedenog postupka jednostavne nabave zaključen je Ugovor sa izvođačem „Gradnja Livel Sutivan d.o.o.“ Stručni građevinski nadzor vrši Šime Matić, inž.građ. Trošak radova iznosi 537.310,54 kn. Radovi se izvode sukladno građevinskoj dozvoli odnosno potvrđi glavnog projekta i to: pripremni radovi u dužini od 430m' (odnosno od km 1+620 do km 2+049,13) te zemljani radovi u dužini od 270m' (odnosno od km 1+620,00 do km 1+890,00).

Općina Sutivan planira i u narednim godinama u skladu sa mogućnostima nastaviti radove na III. fazi koja bi u konačnici trebala dovesti cestu do uvale Likva.

Radovi su započeli u svibnju 2019. godine ali su zbog turističke sezone odgođeni do 1.listopada. Nažalost situacija oko pandemije virusa

odgodila je očekivani završetak radova u 2021.godinu.

Nakon završetka spomenutih zemljanih radova pristupit će se asfaltiranju čim sredstva iz proračuna ŽUC-a budu dostupna.

Istovremeno su krenuli radovi i na realizaciji prometnog rješenja po zadnjim izmjenama i dopunama urbanističkog plana uređenja "Dekleva". Nakon provedenog postupka Jednostavne nabave za radove na uređenju prometnice OS6 Dekleva također je odabrana je tvrtka Gradnja Livel Sutivan doo iz Sutivana sa cijenom radova od 86.033,79 kn s PDV-om. Ovaj put je samo jedan dio infrastrukturnog zahvata u UPU "Dekleva" kojim se omogućava stvaranje svih preduvjeta za normalan život budućih stanovnika u toj atraktivnoj zoni. Ovim putem se zahvaljujemo obiteljima Grubšić, Ljubetić i Butković koje su se u ime javnog interesa odrekli dijela vlastitih čestica kako bi se put produžio na korist svih sadašnjih i budućih žitelja područja Dekleva.

Nastavak radova na obilaznici

Sokolana u punom pogonu

Polivalentna sportska dvorana «Sokolana» servisira potrebe stivanskih i bračkih sportaša a nedavno je dobila i nadogradnju na otvorenom prostoru sa opremom za Street Work Out i i dječju malonogometnu arenu

U dvorani vježbaju kako djeca Dječjeg vrtića Sutivan i školska djeca tako i klubovi dvoranskih sportova koji dvoranu koriste tijekom cijele školske godine te klubovi i udruge koji rade sa dječjim uzrastima.

Prostor dvorane koriste i grupe građana uz prihvatljivu cijenu najma koji je ograničen na najduže trosatne termine. Kako bi se podigla kvaliteta usluga u stivanskoj sportskoj dvorani

koja zadnjih godina izvrsno servisira sportske potrebe Sutivana i ostalih bračkih mesta, naročito u zimskoj sezoni, nedavno je postavljeno 38 garderobnih ormarića u cilju sigurnog odlaganja osobnih stvari za vrijeme korištenja dvorane.

Nabavljeni su i vrlo važne višenamjenske podloge koje će omogućiti korištenje dvorane i u druge društvene svrhe što do sada nije bilo moguće zbog zaštite parketa na koji se smije samo u čistoj i prigodnoj sportskoj obući.

Prekrivanjem parketa zaštitnim podlogama dvorana će se u slučaju potrebe moći koristiti i za koncerte, predstave, razna okupljanja i događanja za koja do sada u Sutivanu nije postojao dovoljno veliki zatvoreni prostor. Zanimljivo je da je polovicu značajnih ulaganja u spomenutoj opremi osigurala Općina Sutivan, a drugu polovicu anonimni donatori kojima se i ovim putem iskreno zahvaljujemo na potpori i suradnji.

Uspješnom realizacijom projekta

«Zavrimo šport u Sutivanu» u otvorenom dvorištu dvorane Sokolana postavljena su dva zasebna sportska terena. U istočnom dijelu dvorišta postavljena je STREET WORK OUT oprema na gumenoj podlozi.

STREET WORK OUT je naziv za vanjsko vježbanje na spravama. Predstavlja kombinaciju gimnastike i akrobatike, u kojoj se kombiniraju različiti pokreti i figure. Prilagodljiv je svima, od 13 godina pa nadalje, a najbolje je što korisnik sam odabire kakve vježbe želite raditi i koji dio tijela jačati. Vrijednost opreme iznosi 159.000kn. Opremu je postavila tvrtka Abraxas d.o.o. iz Zagreba.

U zapadnom dijelu dvorišta postavljen je «Malonogometni kavez». Igranje u zatvorenom mini nogometnom igralištu sigurno je i opušteno okruženje u kojem djeca u najranijoj dobi mogu razvijati tehničku podlogu i brzinu reakcije. Vrijednost kaveza iznosi 90.800,00 kn a opremu je postavila tvrtka Stribor oprema d.o.o iz Bilja.

Ministarstvo turizma i sporta sufinanciralo je projekt u iznosu od: 191.187,90 kn.

Sokolana u punom pogonu

Sokolana u punom pogonu

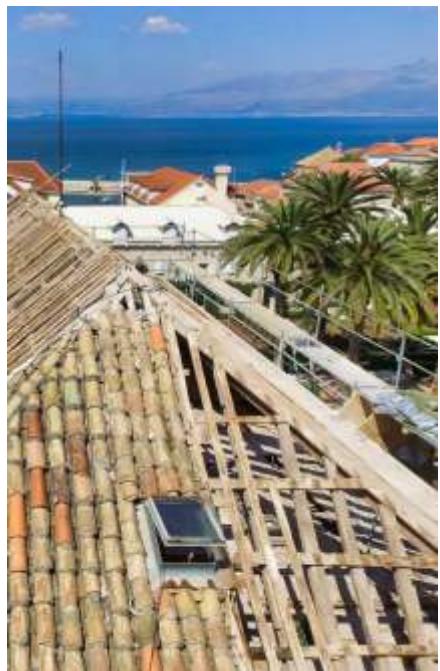

Sanacija krovišta Doma kulture

Iznađena su sredstva i izvršeni radovi na obnovi derutnog krova zgrade u kojoj se nalaze škola, vrtić i knjižnica.

Zbog derutnog stanja krova na zgradama u kojoj se nalaze škola, dječji vrtić i knjižnica krenulo se u realizaciju projekta konstruktivne sanacije krovišta.

Na pozivnom nadmetanju po pravilniku o jednostavnoj gradnji za izvođača je odabrana tvrtka Valeri d.o.o. iz Podstrane. Krov je dovršen u svibnju 2018. i time je zgrada zaštićena od daljnog propadanja a prokišnjavanje krova i uništavanje građe knjižnice postalo je stvar prošlosti. Posebno se zahvaljujemo županu Blaženku Bobanu i županiji Splitsko-dalmatinskoj na sudjelovanju u troškovima realizacije projekta.

Saniran krov Župne crkve

***Uspješno izvedena
zahtjevna sanacija
krovišta Župne crkve
Uznesenja BDM***

Prilog: Roko Zuanić

U proljeće 2018 god, nakon višegodišnjih priprema prišlo se zamjeni krovišta Župne crkve sa cijelokupnom nosivom konstrukcijom. Zamijenjena je kompletna drvena konstrukcija greda sa novim načinom prenosa opterećenja sistemom visulja.

zabatu Crkve zamijenjen je novim, kao i križ na istočnom zabatu apside.

Sve spomenute radove na zadovoljstvo konzervatora, nadzora i investitora izvela je sutivanska tvrtka LIVEL vlasnika Bogdana Pelagića.

Krov glavnog broda crkve i apside pokriven je crijevom kanalicom, zašto je utrošeno 12000 komada istih.

Također su postavljeni vodoravni i okomiti oluci od bakrenog lima sa svim opšavima u ukupnoj dužini od cca. 150 metara.

Dotrajali kameni križ na zapadnom

Dovršena projektna dokumentacija obnove kulturne baštine

Finalizirana je izrada projektne dokumentacije vrijedna 3.700.000,00 kuna EU sredstava te je sve spremno za realizaciju projekta «Sutivan - prijateljima vrata otvorena» koji uključuje revitalizaciju sklopa Kavanjinova ljetnikovca, nekadašnje gospodarske zgrade na rivi i općinske zgrade

2017. godine u prostorijama Općine Sutivan potписан je ugovor o izradi projektne dokumentacije za rekonstrukciju Ljetnikovca Jerolima Kavanjina te zgrade "stare Bračplastike" s Fakultetom građevinarstva, arhitekture i geodezije iz Splita zastupanog po dekanu prof. dr. sc. Borisu Trogriću. Radi se o kapitalnom projektu izuzetne društvene i kulturne vrijednosti za naše mjesto. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Njegova realizacija imala bi dugoročne pozitivne rezultate, kako na ciljne skupine, tako i na široku društvenu zajednicu. Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i obnovu povjesno kulturnih dobara u Sutivanu. Građevine koje će biti rekonstruirane i unaprijeđene ostaju trajno revitalizirane, ne samo za vrijeme trajanja projekta, već dugoročno. Projektna dokumentacija

je dovršena 2019. i time je omogućena revitalizacija kulturne baštine Općine Sutivan kako kulturnim tako i popratnim sadržajima u svrhu poboljšanja turističke ponude i kvalitete života općenito. U očekivanju smo natječaja za sredstva koja bi omogućila izgradnju i aktiviranje planiranih sadržaja. Dokumentacijom su obuhvaćeni sljedeći lokaliteti: Kavanjinov ljetnikovac sa parkom, stambenim i gospodarskim dijelom (stara uljara i kino), općinski dom i nekadašnje skladište obitelji Ilić.

Spomenuti prostori udomiti će TIC, knjižnicu, etnografsku zbirku, Kavanjinovu spomen sobu, gastronomski centar i suvenirnicu, restoran visoke kategorije, prostore za udruge, glazbeni studio, ljetno kino i pozornicu, izložbenu galeriju. Realizacija ovog projekta od kapitalne je važnosti za budućnost i potrebe lokalne zajednice.

Do Splita za 20 minuta

***Uspostavljena je dugo pričekivana
brzobrodska veza sa Splitom koja će se u narednoj godini dodatno ojačati novim plovidbenim redom***

Mnogi su zaboravili, a većina ih i ne zna da je Sutivan nekada bio direktno povezan sa Splitom brodskim linijama čiji se broj i vrsta mijenjao tijekom godina da bi po izgradnji nove trajektne luke u Supetru, Sutivan, kao i druga obalna bračka mjesta ostao bez direktne veze sa Splitom, uz izuzetak MB Mali Jure koji je nekoliko godina pokušavao održati tu prugu a zatim odustao.

Izuzetno nas stoga veseli vijest da je uz zajedničke napore Općine Sutivan, općine Milna te brodara "Krilo Shipping Company", Agencija za obalni linijski pomorski promet na svojoj 54. sjednici donijela odluku o davanju suglasnosti na svakodnevno

putovanje na relaciji Milna – Sutivan – Split i obratno svaki dan u razdoblju od 03.07.2020. do 30.08.2020.

Putnici koji su se ukrcali na katamaran u Sutivanu u Splitu su bili već za 20 minuta, kao i putnici iz Splita u Sutivanu, a ne trebamo ni govoriti koliko je to olakšalo dolazak i odlazak iz Sutivana mnogima koji su, iako putuju bez automobila, vezani za daleko sporiji i skuplji trajektni brodski prijevoz preko Supetra.

Cijena karte u jednom smjeru iznosi samo 30,00 kn, a za otočane 14,00 kn dok je za domicilne umirovljenike karta potpuno besplatna.

Duh romantične prošlosti kada je vapor bio jedino sredstvo masovne komunikacije s kopnom i izvor informacija mogao se osjetiti svakoga dana u 16:30 h i 20:20 h na punom pristaništu te se nadamo da će u sljedećim godinama nove generacije stvarati neke nove, lijepe uspomene s modernog vapora.

Odlične plovidbene vijesti za 2021.

Sa oduševljenjem dočekana brzobrodska pruga uvedena prošloga ljeta u poslijepodnevnim satima iz Sutivana za Split i obrnuto

nastaviti će se i u nadolazećoj sezoni ali uz značajno produženje plovidbenog reda koji će startati već 15. lipnja i trajati sve do 15. rujna!

Osim tog značajnog produžetka plovidbenog reda Općina Sutivan osigurala je i uvođenje još jedne jutarnje katamaranske linije koja će otvoriti nove mogućnosti putovanja i obavljanja poslova kako gostima Sutivana tako i njegovim mještanima, jer upravo jutarnja linija bila je potrebna lokalnom stanovništvu da im pojednostavni odlaske u Split.

Ovim putem se zahvaljujemo Splitsko-dalmatinskoj županiji i posebno županu, gospodinu Blaženku Bobanu za aktivnu pomoć i sufinanciranje ove naše veze sa Splitom.

Točnu satnicu polaska i dolaska dopunjene brzobrodске linije 9601 ćemo objaviti nakon završnih dogovora s brodarom, KRILO SHIPPING COMPANY d.o.o.

Sutivan pokriven besplatnom Wi-Fi mrežom

Preko natječaja WiFi4EU osigurana sredstva za nabavu najmodernije opreme za postavljanje wi-fi pristupnih točki na javnim površinama u mjestu

Europskim natječajem WiFi4EU kojim se omogućavaju sredstva za nabavu najmodernije opreme za postavljanje besplatnih wi-fi pristupnih točaka na javnim mjestima Općina Sutivan je dobila vaučer u iznosu od 15.000,00 EUR-a kojim će omogućiti besplatan internet na lokacijama od javnog značaja. Na natječaj se javilo 366 jedinica lokalne samouprave a 224 su

dobile pozitivna rješenja. Pored besplatnog Wi-fi interneta napor Općine Sutivan su urodili plodom stabilizacijom 4g mobilnog interneta te željno iščekujemo vijesti o implementaciji pete generacije mobilnih mreža koja bi po svemu sudeći mogla zamijeniti potrebu za postavljanjem optičkih kabela. Usluga besplatnog interneta započela je u lipnju 2019. U početku su bile pokrivenе šetnica (ulica Stivanskih antifašista i Trg dr. Franje Tuđmana) te riva a u drugoj fazi omogućilo se proširenje usluge.

Povećanje kvalitete i obuhvata javne Wi-Fi mreže WiFi4EU

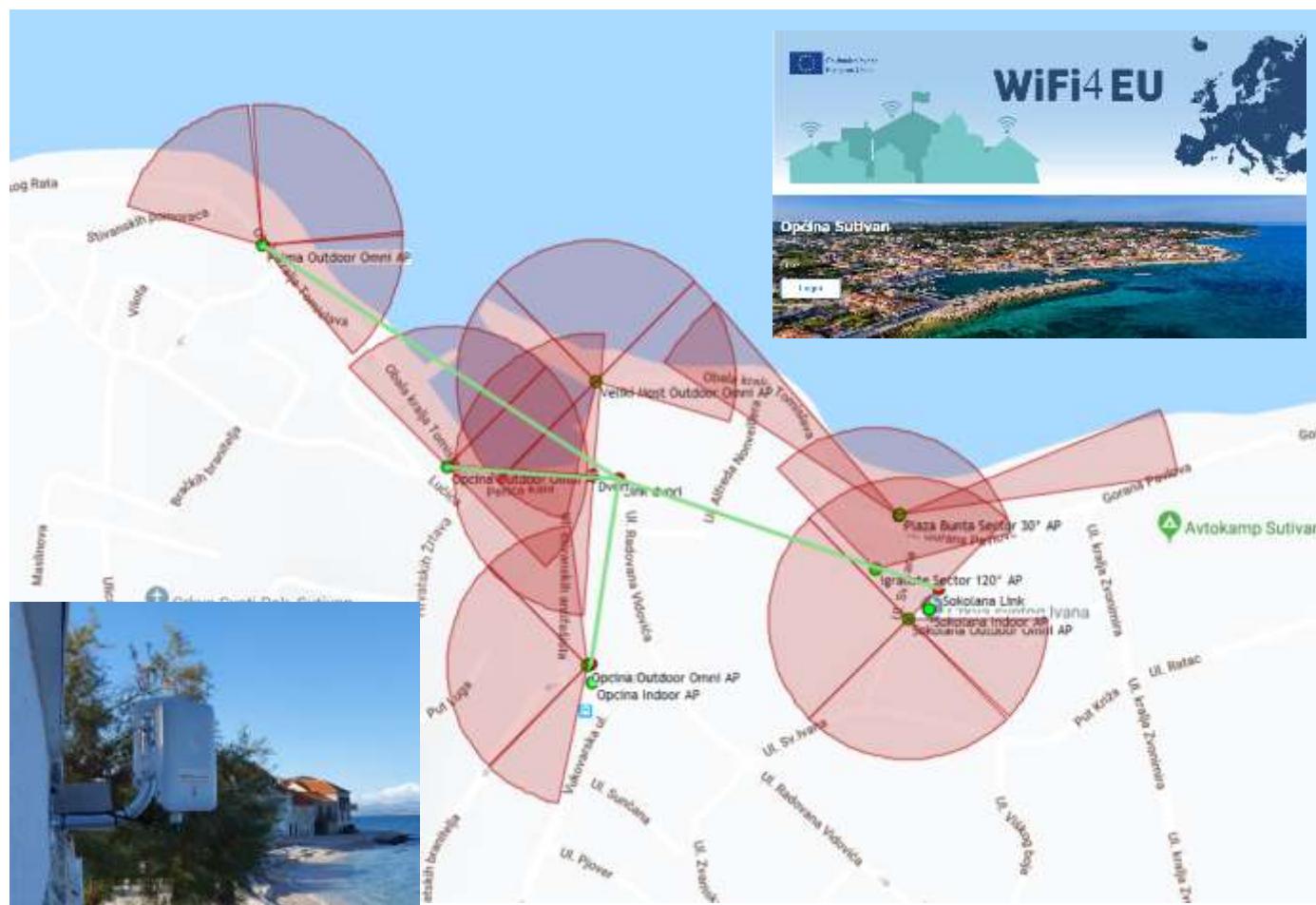
U studenom iste godine nastavkom radova mreža se proširila s devet vanjskih *access point-ova* te s dva unutarnja na sljedećim lokacijama:

ispred zgrade Općine Sutivan, Kavanjinovi dvori, lukobran, riva – općinski poslovni prostor, restoran Palma, Sokolana, igralište na Bunti. Povezivanje točaka je održano najkvalitetnijim wifi linkovima velike propusnosti do 500 mbps ukupnog download-a/upload-a.

Na svim točkama su postavljene i baterije (UPS napajanja) tako da eventualni nestanak struje i do jednog sata neće onesposobiti sustav. Za razliku od testnog perioda, sustav nije limitiran brzinom po korisniku niti vremenom korištenja, jedino ograničenje je u vidu zabranje skidanja torrent file-ova P2P.

U ljetnim mjesecima će se povećati broj ulaznih WAN linija interneta kako bi se povećala brzina i volumen mreže.

Naziv mreže je: WiFi4EU

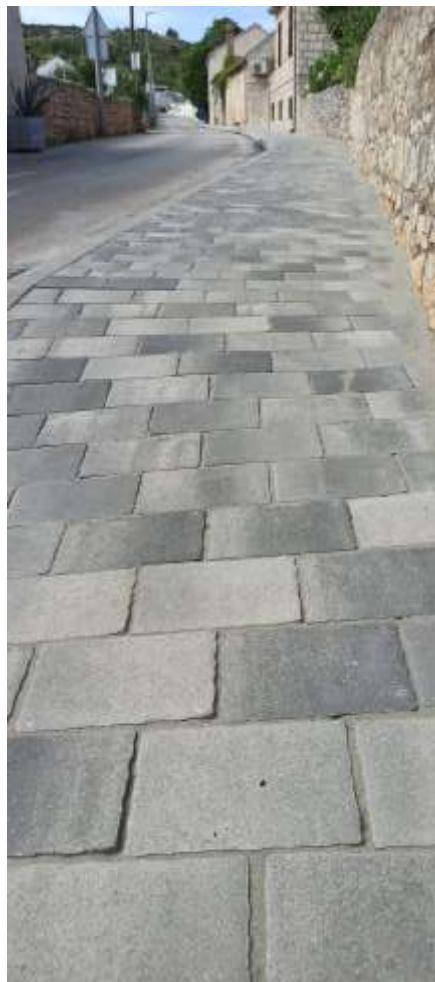

Biciklističko odmorište na Tatinji

Biciklističko odmorište postavljeno uz šetnicu prema Mircima financirano je sredstvima Ministarstva turizma i Splitsko-dalmatinske Županije. Odmorište sadržava tri mesta za bicikl, stol i klupu, Free WiFi, solarni panel, solarnu rasvjetu, punjač mobitela, PC punjač te Bike servis totem sa kompletom alata za popravak bicikli i pumpom. Ovaj hvale vrijedan projekt Ministarstva turizma i SDŽ obogatio je našu turističku ponudu, te se nadamo kako će odmorište našim biciklistima postati nezaobilazna stanica na njihovim vožnjama. Naziv mreže besplatnog interneta: BIKEPOINT

Uređen nogostup

Završeni su radovi na nogostupu u Vukovarskoj ulici. Projekt sanacije i izgradnje nogostupa ukupne dužine od 177 metara odraden je u partnerstvu s Županijskom upravom za ceste Split na čemu smo im jako

zahvalni. Projekt je važan kako iz sigurnosnog aspekta tako i zbog bolje pješačke povezanosti tog dijela Sutivana sa centrom mesta. Ukupna vrijednost radova sa uključenim PDV-om iznosi 231.836,88 kn.

Nova punionica za električna vozila

U srpnju 2020. u Sutivanu je postavljena i puštena u pogon prva HEP-ova punionica za električna vozila. Vlasnici električnih vozila mogu baterije puniti besplatno.

Punionica je postavljena na parkiralištu Pjover te omogućuje istovremeno punjenje dvaju vozila. Mogu se puniti svi modeli dostupnih električnih vozila, ali i budući modeli električnih vozila. Sve je više korisnika vozila na električnu energiju u Hrvatskoj, ali i turista koji dolaze i žele dostupnu uslugu punjenja za svoje vozilo gdje god krenuli. Općina Sutivan na ovaj način nastavlja s uvođenjem novih rješenja, a sve u smislu uštede vozačima, podizanje kvalitete života cijelom pučanstvu, a koji k tome doprinose održivom razvoju i promociji našeg mesta.

Donirana električna čistilica

Ovim putem Općina Sutivan zahvaljuje tvrtci Ilić Dvor Hoteli d.o.o., gospodi Heleni Ramsbacher te dr. Hans Peter Haselsteineru koji su još jednom pokazali svoju naklonost i ljubav prema Sutivanu te svojom donacijom električne čistilice u vrijednosti od milijun kuna omogućili podizanje kvalitete komunalnih usluga. Čistilica se pogoni isključivo električnom energijom, s jednim punjenjem može raditi do osam sati i bešumnaje.

Kraj problema s napajanjem

Najveća investicija HEP-a posljednjih godina na Braču u kojoj je sudjelovala i Općina Sutivan trajno riješila probleme sa napajanjem ovog dijela otoka

Prekid u isporuci električne energije 02.02.2018. u trajanju od cca 4 sata označio je kraj svih građevinskih i elektromontažnih radova na elektroenergetskom objektu DV 2×20(10) kV Milna–Sutivan.

Taj objekt, za koji je prva tehnička dokumentacija izrađena zalaganjem Općine Sutivan 2008. godine, ujedno najveća investicija HEP ODS d.o.o. „Elektrodalmacije“ Split, na području Brača u posljednjih nekoliko godina. Zahvat predstavlja ogromno kvalitativno i kvantitativno poboljšanje u opskrbi električnom

energijom dijela Općine Milna (naselja Ložišća i Bobovišća s gravitirajućim vikend naseljima), Općine Sutivan i zapadnom dijelu Grada Supetra, te ujedno omogućava i razvoj i izgradnju svih novoplaniranih zona (turističkih, stambenih i gospodarskih) na prostoru kojim prolazi.

Dosadašnji, stari DV 10 kV, na drvenim stupovima, bio je podložan čestim kvarovima, zbog djelovanja posolice, dotrajlosti drvenih stupova i čestih požara otvorenih prostora koji su dovodili do dugotrajnih prekida u isporuci električne energije. Također, zbog presjeka vodiča (3×50 mm²), predstavljao je i ograničavajući faktor u isporuci vršne snage, te onemogućavao izgradnju novih, velikih turističkih i objekata druge namjene. Ujedno, kao jedini DV, energetski je povezivao sva naselja (Ložišća, Bobovišća, Bobovišća n/m, Viču Valu, Tihu Malu) sa Sutivanom pa je bilo koji kvar dovodio do prekida isporuke svim potrošačima. Izgradnjom novog DV, kao dvostrukog, odvojila se energetska mreža navedenih naselja kao samostalna, te je i Sutivan, kao samostalno naselje, priključeno-spojeno direktno na čvornu točku

distribucijske mreže – TS 35/10 kV Milna.

Zamijenjeni drveni električni stupovi

Umjesto cca 150 drvenih stupova postavljeni su novi čelični stupovi (41 kom, visine od 13 – 22 metra. Za izgradnju novog DV izgrađeno je oko 6000 metara pristupnih puteva, utošeno cca 500 m³ betona u temeljne rupe, ugrađeno 70-tak tona čelične konstrukcije i 20-tak tona aluminijskih vodiča. Ugrađeno je i 6000 metara podzemnog kabela 20 kV. Stavljanjem pod napon novog DV bitno se povećava sigurnost u opskrbi svih potrošača (praktički se eliminiraju prekidi isporuke koji su nastajali zbog drvenih stupova na DV) te se, zbog povećanja presjeka vodiča, podiže i kvaliteta isporučene električne energije.

Prije početka turističke sezone 2018. predviđa se još izgraditi i kabelsku vezu od posljednjeg stupa na ulazu u Sutivan do TS „Bračplastika“, kako bi se demontirao i preostali dio DV na drvenim stupovima preko Glavice, te na taj način tehno-energetski dovršio projekt „SUTIVAN“.

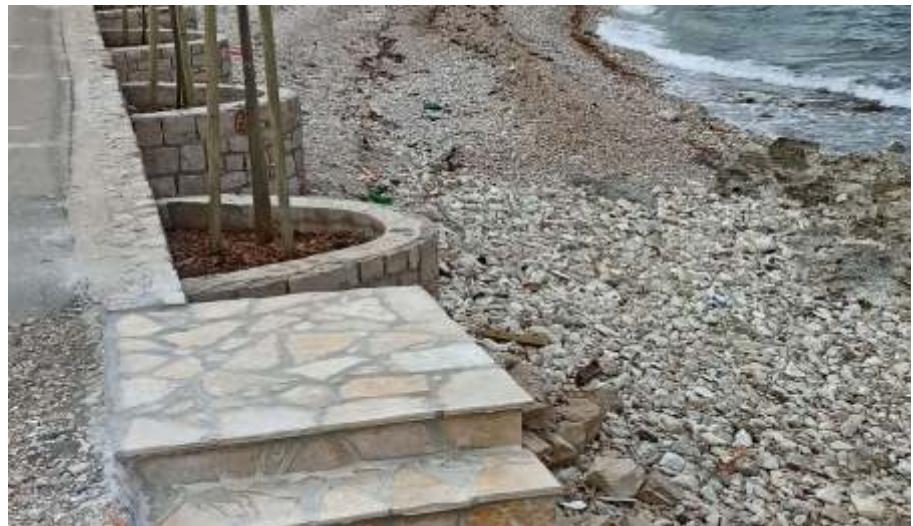
Drvored tamarisa

**Na istočnom i
zapadnom
«lungomareu» - šetnici
uz more uređene jerule
i zasadjeni tamarisi**

Na šetnici od Mlina do Grgine luke koja je rekonstruirana radi novog sustava kanalizacije, u kamenim jerulama duž šetnice posađena su mlada stabla tamarisa. Za nekoliko godina šetnica bi trebala poprimiti izgled sličan i ljepši od nekadašnjeg, kada tamarisi razviju svoje krošnje. U tom smjeru dolazi se makadamskom cestom do obližnjih Miraca tako da je ta dionica Stivanskog "lungomare-a" vrlo popularna za rekreacijsko trčanje, šetanje i bicikliranje a na njoj se nalazi i za sada jedina "pseća" plaža u Sutivanu.

Na plažama Grgina i Majakovac (ulice Domovinskog rata i Dr. Ante Starčevića) Općina Sutivan je izgradila nove kamene jerule i u njima posadila mlada stabla tamarisa koja će se za nekoliko godina, kada narastu krošnje, savršeno uklopiti u već postojeću aleju i pružati toliko tražen hlad na našim lijepim plažama. Ulaganja u plaže i nove sadržaje na njima sastavni je dio rada Jedinstvenog upravnog odjela Općine Sutivan i dio plana razvoja Sutivana kao turističke destinacije.

Borba za stivanske palme

Palme na šetnici su jedan od prepoznatljivih simbola Sutivana i njihovo održavanje i zaštita od palmine pipe konstantno se provodi

Komunalna služba općine Sutivan svake godine vrši rezidbu palmi. Ova akcija je samo jedna od mnogih kojima se nastoji očuvati naš jedinstveni palmored koji je specifičan za Sutivan i koji je vjerojatno jedna od najfotografiranijih lokacija u našemu malome mistu. Rezidba se provodi i na drugom raslinju na javnim površinama Općine. Ujedno se konstantno provode i fitosanitarne mjere suzbijanja palmine pipe koja je poharala većinu palmi na hrvatskoj obali Jadrana tako da je očuvanje ove njihove stivanske oaze već sada jedinstveno u okruženju i nadamo se da će i potrajati.

Uređenje plaža

Velika pažnja posvećuje se održavanju i stalnom unapređivanju izgleda i sadržaja glavnih stivanskih plaža

Općina Sutivan je sa tvrtkom Patrlji d.o.o. ugovorila radove za uređenje plaže Majakovac, odnosno izgradnje pera.

Osnovni cilj projekta je stabilizacija mjesne plaže te zadržavanje plažnog materijala. Izgradnjom pera podići će se postojeći potencijal i ljepota jedne od glavnih stivanskih plaža.

Uređenje prometnica

Asfaltiran je veliki broj ulica, uređene su nerazvrstane ceste i pronađena rješenja za proširenja na najkritičnijim mjestima

Posljednjih godina asfaltiran je čitav niz stivanskih ulica, uređene betonirane nerazvrstane ceste a u dogovoru sa vlasnicima parcela uspjelo se proširiti nekoliko «uskih grla» uređenjem ogradnih zidova i ustupanjem zemljišta Općini. Među ostalima asfaltirane su ulice:

Vukovarska, Marka Marulića, Zvaniška, Grlica, Ratac, Put sv. Roka, Lučica, Domovinskog rata, Bana Josipa Jelačića, Put Bistrice, Stivanskih antifašista, Obala Kralja Tomislava, Bunta.

Uređenje prometnica

Javna rasvjeta i elektrifikacija

Znatno je proširena mreža javne rasvjete te postavljena nova trafostanica u zoni Paklenica

Niz ulica u Sutivanu u proteklom je razdoblju dobio javnu rasvjetu koju se u narednom razdoblju planira dovesti do svih stivanskih ulica.

Popis ulica u kojima se postavila ili dodala nova rasvjetna tijela za povećanje opsega javne rasvjete:

Vukovarska, Marka Marulića, Ivana Iлича, Sunčana, Pjover, Put Gospe od Krtina, Vinogradska, Stivanskih ribara, Dr. Duška Katunarića, Pape Ivana Pavla II., Tresića Pavičića, Hrvatskih velikana, Majakovac, Vilot, Žrtava fašizma, Dalmatinska, park u centru

mjesta.

U posebnoj zoni Paklenica postavljena je nova trafostanica koja će napajati gospodarsku zonu i područje Krtina električnom energijom te je u planu postavljanje trafostanice na području Zvaniška. U ulici Radovana Vidovića te Vukovarskoj ulici završen je ukop niskonaponske mreže. Krajnji cilj je da sve instalacije jake struje i telefona budu prema najnovijim standardima ukopane u zemlju kako bi se povećala njihova sigurnost i stabilnost.

Javna rasvjeta i elektrifikacija

Otpadne i oborinske vode

Veliki broj objekata spojenih na kanalizacijsku mrežu u Sutivanu ključan je za održavanje zdravog i čistog okoliša

Potpisan je ugovor s Vodovodom Brač d.o.o. o izradi glavnog projekta vodoopskrbe poslovne zone Paklenica u Sutivanu. Temeljem provedenog natječaja Vodovod Brač je donio odluku o izboru najpovoljnije ponude za izradu glavnog projekta vodoopskrbe poslovne zone Paklenica na iznos od 177.890,00 kn s tvrtkom HIDROTECH d.o.o. Ova značajna investicija predstavlja još jedan iskorak u realizaciji infrastrukturnih rješenja i ostvarivanja preduvjeta za što veći gospodarski rast u Općini Sutivan. Od ostalih investicija koje su dogovorene u suradnji s Vodovodom Brač d.o.o. za napomenuti je daljnji nastavak radova na sustavu odvodnje otpadnih voda u ulici Grlica koji se odvija predviđenim tempom te promjena uređaja u kolektoru na Majakovcu (Macel) čija direktna posljedica je izostanak neugodnih mirisa koji su se širili u blizini kolektora. Projektna dokumentacija za sustave odvodnje otpadnih i oborinskih voda u ulicama Bana Josipa Jelačića i Hrvatskih velikana je završena te su projekti trenutno u fazi ishođenja građevinske dozvole.

Dovršeni su i radovi na izgradnji mjesne mreže u ulici Grlica koja obuhvaća vodovodnu mrežu te fekalni kolektor i kolektor oborinskih voda. Nakon provedene javne nabave radove čija je vrijednost procijenjena na 881.720,20 kuna izvodi bračka tvrtka Berica d.o.o. sa planom dovršetka radova do proljeća tekuće godine. Radove sufinancira

Splitsko-dalmatinska županija kojoj se i ovom prilikom zahvaljujemo na potpori i praćenju infrastrukturnih i drugih važnih zahvata na području Općine Sutivan.

Dovršetkom radova svi stanovnici ulice Grlica ostvarit će priključak svojih objekata i stambenih jedinica na kanalizacijski sustav odvodnje fekalnih tvari u čije održavanje i redovitu nadogradnju Općina svake proračunske godine ulaže znatna sredstva. Sutivan već sada ima vrlo visok postotak objekata spojenih na kanalizacijsku mrežu što je ključno za održavanje čistog i zdravog okoliša a posebno obalnog pojasa i plaža kao jednog od glavnih turističkih resursa ovog mjesta kao i otoka Brača u cjelini.

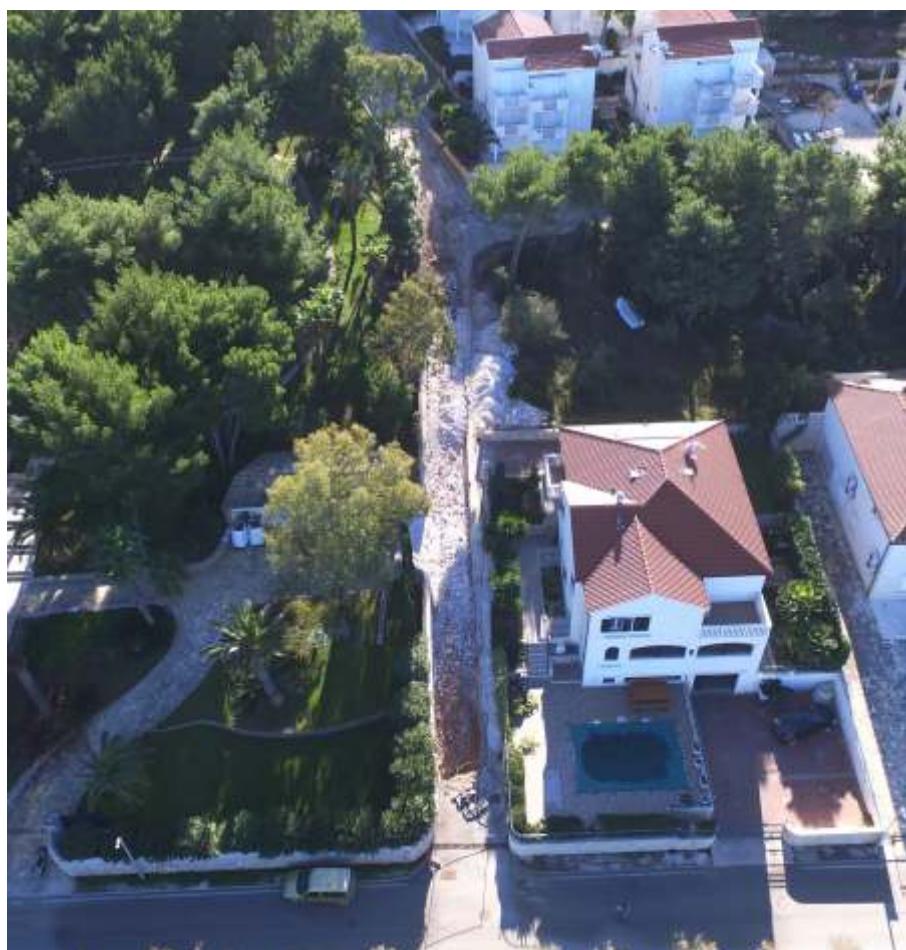
Nova vodosprema na vidiku

Općina Sutivan postala je vlasnik zemljišta na kojem planira izgradnju

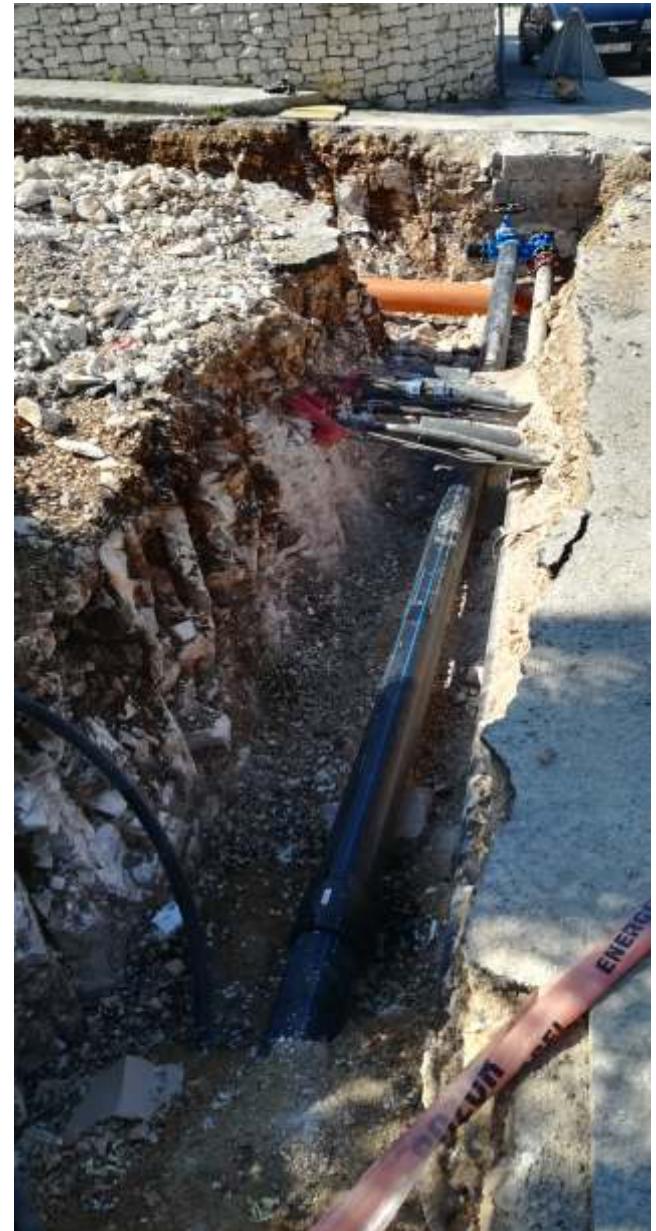
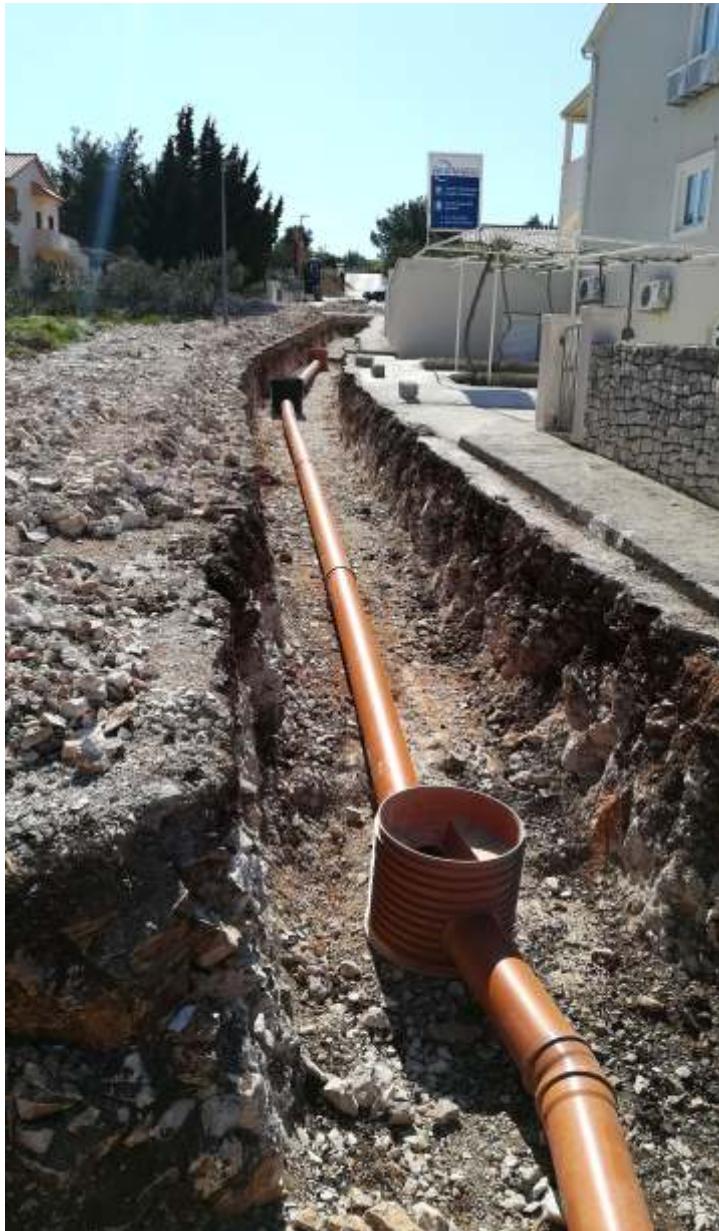
nove vodospreme koja će pomoći strateški razvoj poljoprivredne proizvodnje na širem području Česminice i realizaciju infrastrukture poduzetničke zone Paklenica.

Općina je stupila u vlasništvo čestice zemlje 522 K.O. Sutivan, dijelom ulaganjem vlastitih sredstava u otkup zemljišta a dijelom donacijom poduzeća ILIĆ DVOR HOTEL d.o.o.

Na zemljištu veličine 2564 m² pristupit će se postupku ishođenja građevinske dozvole prijeko potrebne vodospreme prema izrađenom idejnom projektu čim se ostvari upis u zemljišne knjige. Nova vodosprema omogućiti će akumuliranje 250 m³ vode te niz novih priključaka za poljoprivredu i gospodarstvenike na spomenutom području što će uvelike pomoći gospodarskom razvoju Sutivana.

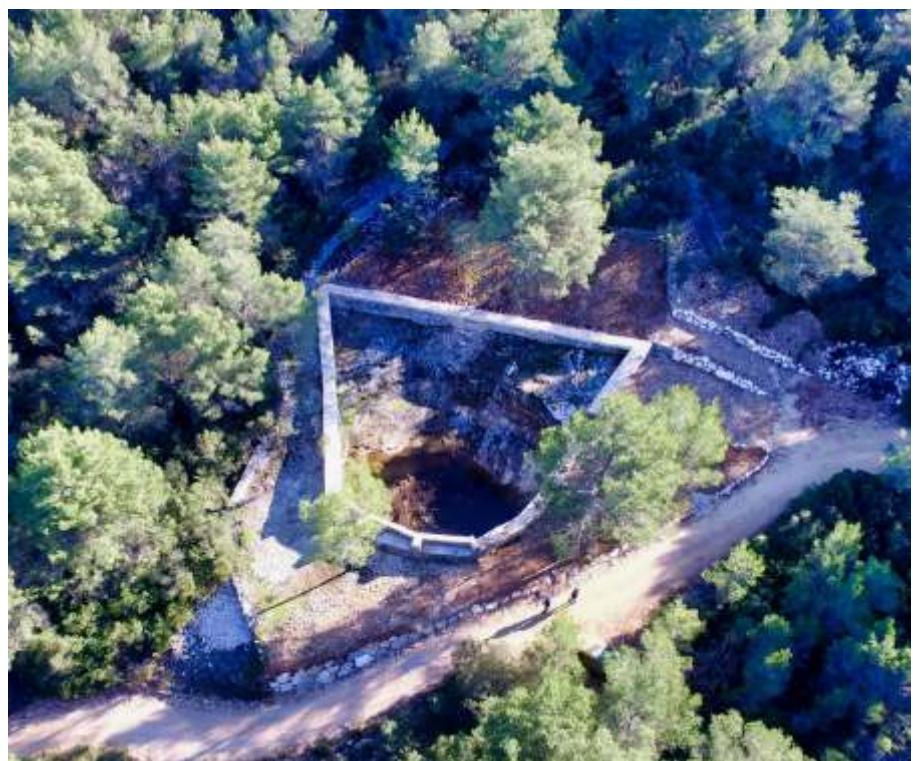
Otpadne i oborinske vode

Obnova starih gustrida: Lokvica

*Obnova tri velike
«vode» u okolini
Stivana započela je na
Lokvici istočno od
mjesta a nastaviti će se
sa Velom lokvom i
vodom na Likvi*

Završena je prva faza uređenja "Lokvice" na Plitvinama. Dorađeni su potporni zidovi, obnovljen je glavni zid sa sjeveroistočne strane, produbljen je dovodni kanal, okolno raslinje i stabla su obrezani, napravljena su parking mjesta. Izvođač radova je tvrtka Vodoprivreda Split d.d. a investitor su Hrvatske vode. U sljedećoj fazi postaviti će se klupice i stolovi. Obnoviti će se i urediti prilazna cesta te će taj spomenik nekim prošlim, sušnjim vremenima dobiti svoje novo, izletničko ruho.

Postavljen orto-foto zid

Omogućen uvid u prostor koji obuhvaća Općina Sutivan postavljanjem mega orto snimke na zid ispod Župne crkve

2018. prigodnom svečanosti otkriven je orto-foto zid ispred crkve Uznesenja Marijina. Dimenzije ovog kartografskog prikaza su 3 m x 4 m s jasnim tlocrtnim orto-foto prikazom cijelokupnog teritorija Općine Sutivan. U ime DGU-a, orto-foto zid su svečano i službeno otvorili dr. sc. Ivan Landek, specijalni savjetnik u kabinetu ravnatelja, načelnik sektora za državnu izmjeru dr. sc. Marijan Marjanović i Nada Ujević, pročelnica Područnog ureda za katastar Split. Trošak izrade kao i montaža ortofoto zida je u cijelosti plaćen od strane DGU-a na čemu im se srdačno zahvalio načelnik Općine Sutivan, Ranko Blažević.

Boje i obrisi

Slikarske intervencije u prostoru oplemenile elemente komunalne infrastrukture

U šetnji Sutivanom vjerojatno ste primijetili neke nove umjetničke instalacije. Radi se o provođenju plana oslikavanja hidranata i strujnih ormara koje izvodi obrt Floka Art iz Supetra a za koji se nadamo da će pridonijeti percepciji Sutivana kao urednog, čistog, turističkog mjesta s posebnim fokusom na kulturne manifestacije i sportsko rekreativne sadržaje. Plan oslikavanja ide dalje a otvoreni smo za Vaše prijedloge i sugestije.

Grafiti na gradele u Sutivanu

Umjetnici grafita koji se okupljaju svake godine u Bolu gostovali u Sutivanu kako bi oplemenili ulaz u mjesto svojim šarenim kreacijama

U sklopu poznatog festivala koji traje već godinama u Bolu «Grafiti na gradele» na poziv općinske uprave majstori sprejava u boji došli su u Sutivan kako bi svojim kreacijama oplemenili i osvremenili glavni ulaz u mjesto.

Istočni zid nekadašnje «Braćplastike» zablistao je u lepršavim bojama i oblicima dalmatinske ikonografije koji već na samom ulazu u Sutivan govore gostima da dolaze u mjesto čija je kultura i kreativnost nadaleko poznata.

Novo dječje igralište

Uređen prostor za dječju zabavu na Bunti

Pored dječjih igrališta u parku te kraj parkinga "Pjover" otvoreno je i novo, treće dječje igralište na Bunti. Dobra natalitetna slika, mnoštvo djece vrtičke i školske dobi daju poticaj za još veća ulaganja u projekte predškolskog i školskog odgoja a po kojima je Općina Sutivan u samom vrhu u državi (izgradnja novog dječjeg vrtića, obnova školske zgrade, sufinanciranje školskog materijala, stipendiranje učenika i studenata).

Nova prometna signalizacija

**Proveden niz aktivnosti
u cilju povećanja
sigurnosti svih
sudionika u prometu**

U cilju konstatnog povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu Općina Sutivan stalno radi na dopunjavanju prometne signalizacije u mjestu. Na kritičnim spojevima sa ulicama koje imaju prednost prolaza postavljena su ogledala, na opasnim mjestima novi branici a na dužim ravnim dionicama cesta u blizini plaža ležeći policijci. Također se konstantno unaprjeđuje protočnost prometa u sezoni za što je bilo neophodno uvesti regulaciju prometovanja i parkiranja u najopterećenijim zonama mjesta.

Revitalizacija Doma kulture

Pokrenut opsežan projekt revitalizacije objekta u kojem su trenutno smješteni dječji vrtić, područna osnovna škola i knjižnica

Projekt uključuje zamjenu dotrajalih prozora i škura na prvoj etaži objekta gdje su smještene prostorije Područne škole Sutivan i Dječjeg vrtića Sutivan. Drveni dotrajali prozori zamijenjeni su s energetski prihvatljivim PVC prozorima. Vizura objekta neće biti narušena jer će se vanjska drvena stolarija zamijeniti novim drvenim škurama.

Vrijednost projekta iznosi 67.725,50kn, a trošak je u potpunosti snosila Osnovna škola Supetar temeljem natječaja SD Županije.

Općina Sutivan, kao partner projekta, vršit će demontažu starih zatvora i odlaganje istih te izradu novih kamenih klupica. Također, preuzet ćemo godišnje održavanje drvenih škura. Zahvaljujemo se ravnateljici Osnovne škole Supetar, gđa.Dubravki Menjak, što je uložila svoj trud i vrijeme u projekt od zajedničkog interesa.

Kako je plan da se Dječji vrtić u rujnu 2021.g. preseli u novi objekt, Općina Sutivan pokrenula je i izradu nove projektne dokumentacije u svrhu rekonstrukcije, adaptacije i prenamjene prostorija prve etaže Doma kulture u nove suvremene prostore Područne škole Sutivan. Plan je da se Područna škola proširi na prostore sadašnjeg Dječjeg vrtića. Tim projektom omogućilo bi se ukidanje popodnevne smjene, odnosno sva četiri odjeljenja redovne nastave bila bi u jutarnjoj smjeni.

Mrtvačnica i groblje

Stvoreni bolji uvjeti za prihvatanje pokojnika u stivanskoj mrtvačnici

Dugo očekivano uređenje naše mrtvačnice je konačno dovršeno. Uređen je interijer, postavljene nove strujne instalacije, obojena vrata a postavljena je i nova rashladna komora proizvođača TERMODOR. Stijenke rashladne komore za pokojnike izolirane su sa EPS-A debljine 50 mm, a obloga je načinjena od plastificiranog čeličnog lima.

Kapilarno-cijevni rashladni agregat ispunjen je rashladnim fluidom R 407 C. Temperatura u rashladnoj komori održava se između +3 i +7C, a namješta se pomoću regulacionog termostata sa digitalnim očitavanjem temperature.

NOVA OGRADA NA GROBLJU – iz sigurnosnih razloga postavljena je nova zaštitna ograda na groblju u dijelu novoizgrađenih grobnica a započela je i anketa o interesu građana za izgradnjom i otkupom novih grobnica.

Uređen strop u Župnoj crkvi

Dovršena restauracija oslikanog stropa glavnog broda Župne crkve Uznesenja Marijina

Prilog: Roko Zuanić

U proljeće 2018 godine izvršena zamjena krovišta župne Crkve ,kojom prilikom je promjenjena kompletan drvena konstrukcija krovišta broda i apside crkve a pokrov je izведен crijevom kanalicom u količini od 12000 crijevova. Ovom prigodom na crkvi su ugrađeni oluci vodoravni i okomiti u dužini od 120 m, sve radove na zadovoljstvo naručitelja, nadzora i konzervatora izvela je domaća tvrtka LIVEL u vlasnosti Bogdana Pelagića sa svojim kooperantima. Navedeni radovi stvorili su uvjete da se pristupi sanaciji i restauraciji oslikanog stropa crkve koji je bio ispučan oštećen vlagom, izložen trešnji zbog pogrešno izvedene drvene nosive konstrukcije krovišta. Početkom svibnja 2019 god. postavljena je skela u brodu crkve na način da se nesmetano može

odvijati liturgija uz istovremeno izvođenje konzervatorski radova na plafonu. Potrebiti radovi su ugovoreni sa konzervatorskom tvrtkom PEPI u vlasnosti restauratora- konzervatora Giuseppea i Zrinke SAVA iz Splita, uz prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Splitu. Radovi su započeti pranjem i čišćenjem cijelog plafona a zatim je uslijedilo proširenje pukotina njihovo ispuhivanje i sanacija u dužini od cca. 250 metra ,dijelovi stropne žbuke koji su se dijelom odvojili od štuketa učvršćeni su sa cca. 900 trnova u epoksidnom ljepilu na više lokacija. Nakon navedene pripreme uslijedio je rad na retušu oslika cijele površine plafona uključujući i četiri medaljona evanđelista Marka,Mateja, Ivana i Luke kao i središnjeg medaljona iz kojeg visi glavni luster. Ovom prigodom obojani su zidovi glavnog broda crkve u površini od cca 400 metara kvadratni uz prethodnu sanaciju cijele površine , 12 križeva posvete crkve na zidovima pozlaćeni su zlatnim listićima 24 karatnog zlata. Nakon četiri mjeseca radovi su završeni početkom kolovoza kada je

skinuta skela, zatim se prišlo temeljito čišćenju crkve. Troškovi izvedenih radova isplaćeni su sredstvima iz donacija Općine Sutivan, gospođe Helene Ramsbacher (vlasnice hotela Lemongarden) i sredstvima Crkve. Radovi na uređenju apside biti će nastavljeni ove godine u listopadu.

Dovršen Aqualifter

Olakšan ulazak u more osobama sa smanjenom pokretljivošću

U 2018. dovršeni su radovi na rekonstrukciji mostića iza Mlina na Bunti i montiran je suvremeni Aqualifter koji će omogućiti osobama sa smanjenom pokretljivošću lagan i siguran ulazak u more. Uz postojeće rampe za ulazak u more invalidskim kolicima na Malom žalcu i Bistrici ovo je dobrodošla dopuna nakon koje će slijediti i druge.

Nova autobusna čekaonica

Rasterećenje prometa na Blatu u srcu sezone

U cilju rasterećenja prometa u srcu mjesta tijekom turističke sezone i sprječavanja neugodnih «čepova» uslijed gužve, zbog lakšeg i bržeg pristupa postavljena je nova autobusna čekaonica ispod prodavaonice Konzum (do autoservisa Ninković).

Autobusi će iskrcavati i ukrcavati putnike na novoj čekaonici od početka turističke sezone do početka školske godine u rujnu. Mještani će na vrijeme biti obaviješteni o početku i prestanku novog rasporeda vožnje.

Maslina kao dobrodošlica

Uređeno raskrižje Ulice hrvatskih branitelja i Vukovarske ulice

Na križanju Ulice hrvatskih branitelja i Vukovarske ulice u Sutivanu postavljeno je prometno rješenje, popularni "trokut". Prometno raskrižje, ispred kojeg je glavni ulaz u mjesto dobilo je svoju fukcionalnu i estetsku komponentu. Ovim rješenjem onemogućeno je parkiranje na tom dijelu prometnice koje je jako ugrožavalo sigurnost svih sudionika u

prometu. Ova nova intervencija na asfaltu je samo jedan dio budućih ulaganja u prometnu infrastrukturu (postavljanje prometnih znakova, otvaranje novih parking mesta, asflaltiranje zaobilaznice, uređenje ostalih ulaza u mjesto i drugih kolničkih konstrukcija). Maslina je o d a b r a n a k a o j e d a n o d prepoznatljivih simbola otoka Brača.

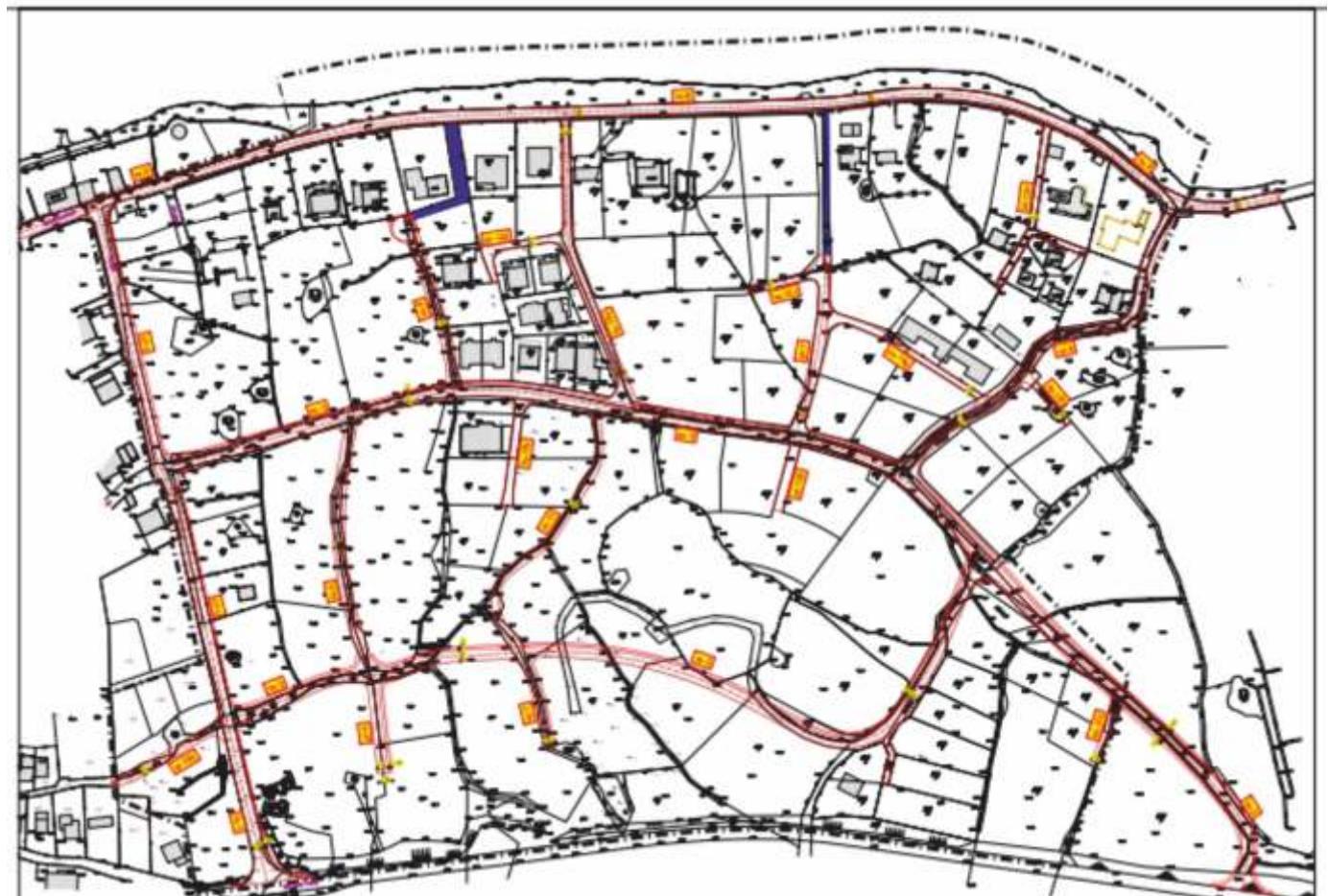

Prostorni planovi

U proteklom razdoblju izrađen niz UPU-a i izmjene PPU Sutivana

U proteklom razdoblju provele su se izmjene PPU Sutivana a izrađen je i niz UPU-a koji su omogućili infrastrukturnu i stambenu izgradnju u nizu stivanskih kvartova. Održan je niz javnih rasprava i uvida u plansku dokumentaciju kako bi se svim zainteresiranim strankama izšlo u susret i osigurala transparentnost

zahvata. Dovršene su već spomenute izmjene i dopune prostornog plana Sutivana, zatim UPU Dekleva i UPU Istok, a u proceduri su ili pri kraju izrade: UPU Bunta, UPU Spile, UPU Majakovac i UPU Vičja luka.

Upravljanje krizom

**Pandemija bolesti
COVID-19 potresla je
cijeli svijet i stavila sve
lokalne samouprave
pred velika iskušenja**

Duboka kriza zahvatila je svijet kao posljedica pandemije bolesti COVID-19 i potresla je svjetski zdravstveni sustav i gospodarstvo. Naravno da kriza nije zabišla nikoga tako da smo je dobro osjetili u Hrvatskoj i na Braču i situacija je zahtijevala maksimalan angažman općinske uprave i lokalnog stožera civilne zaštite. Srećom na Braču nisu zabilježeni smrtni slučajevi uslijed izloženosti virusu ali zato su bile potrebne brojne mjere izolacije, ograničenja kretanja i sl. koje je Sutivan provodio prema uputama državnog stožera i Vlade RH. 2020. je za nama ali kriza još uvijek traje te željno očekujemo njen kraj ali svjesni smo da će posljedice dugo biti nesagledive, ali najvažnije je da se isključe rizici po ljudsko zdravlje a gospodarstvo će se polako oporaviti.

U proteklom razdoblju a kako bi se ublažile negativne posljedice uzrokovane epidemijom bolesti COVID-19, Općina Sutivan donijela je niz mjera usmjerenih ka pomoći gospodarstvenicima i lokalnom stanovništvu.

Prvi paket mjera, koje je Općinsko vijeće Općine Sutivan donijelo na svojoj 25. sjednici održanoj dana 10. lipnja 2020. godine, obuhvaća sljedeće oblike pomoći gospodarstvenicima i lokalnom stanovništvu:

- Smanjena je naknada za korištenje javnih površina za postavljanje štekata, pokretnih naprava i sl. i to za 50%,
- roditelji/skrbnici oslobođeni su u cijelosti obveze plaćanja cijene programa Dječjeg vrtića „Sutivan“ i to od mjeseca ožujka 2020. godine pa do kraja pedagoške 2019./2020. godine,
- cijena naknade za korištenje parkirališnog mesta na javnom parkiralištu „Pjover“, koja je ranije iznosila za mjesec lipanj 800,00 kn, srpanj 1.000,00 kn, kolovoz 1.000,00 kn i rujan 800,00 kn (ukupno 3.600,00 kn), umanjena je na način da je za četiri spomenuta mjeseca utvrđena jedinstvena cijena koja

iznosi 1.500,00 kn,

– građevinskim tvrtkama omogućeno je izvođenje građevinskih radova do 1. srpnja 2020. godine.

Drugi paket mjera predstavljaju mjere racionalizacije i rasterećenja proračuna Općine Sutivan za 2020. godinu koje je donio općinski načelniku 2020. godini službenicima i namještenicima u Općini Sutivan neće biti isplaćene prigodne nagrade (regres, uskrsnica, božićnica), obustavljeni su svi postupci javne nabave, osim kapitalnih projekata iz EU fondova te su znatno smanjena sredstva za financiranje programa i projekata koje provode udruge na području Općine Sutivan.

Nadamo se da će donesene mjere zajedno s onima koje provodi Vlada RH pomoći da svi zajedno lakše prebrodim finansijsku krizu koja je nastala kao izravna posljedica pandemije i da ćemo zajedništvom i razumijevanjem iz ove teške situacije izaći jači i iskusniji nego što smo bili do sada.

Donacija antigen testova

**Općina Sutivan
donirala antigen
testove na COVID-19
ispostavi Doma
zdravlja u Supetu**

Načelnik Ranko Blažević ispred Općine Sutivan je donirao 1000 verificiranih antigen testova na COVID-19 virus bračkom epidemiologu dr. Nadanu Šeriću i voditelju ispostave Supetar Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije. Ovim brzim testovima će se olakšati i ubrzati rad bračkim

zdravstvenim djelatnicima. Prednost ovih testova je što se mogu rabiti izvan laboratorija, skladište se na sobnoj temperaturi a rezultati testova su poznati nakon 15 minuta. Testovi koji detektiraju antigene imaju nešto nižu osjetljivost (96.52%) u odnosu na molekularne testove . stoga negativne rezultate antigenskog testa treba promatrati u kontekstu ostalih čimbenika, uključujući moguću prethodnu izloženost virusu, pojavnosti kliničkih simptoma, itd., a ako je rezultat dvojben, unutar nekoliko dana može se napraviti i molekularna dijagnostika na prisustvo SARS-CoV-2 virusa.

Potpore učenicima i studentima

Općina Sutivan svake godine pomaže lokalnoj osnovnoj i srednjoj školi, donira školske radne materijale učenicima te osigurava stipendije za najmarljivije učenike i studente

Dok Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Splitsko-dalmatinska županija osiguravaju svim učenicima besplatne udžbenike Općina Sutivan svake godine financira nabavu radnih bilježnica za sve sutivanske školarce od prvog do osmog razreda osnovne škole. Udžbenici učenike dočekaju na školskim klupama, a roditelji/skrbnici pri preuzimanju potpisuju izjavu kojom se obvezuju te udžbenike po završetku školske godine vratiti u školu.

Općina Sutivan u Proračunu osigurava sredstva za nabavu radnih bilježnica za sve učenike. U suradnji s Osnovnom školom Supetar utvrdili smo konačni popis svih potrebnih radnih bilježnica po razredima i pokrenuli postupak nabave tako da očekujemo da do konca kolovoza pristigu odvojeni paketi s kompletima radnih bilježnica za sve učenike pojedinačno. Naglašavamo da nisu predviđene isplate u vidu subvencija, refundacija, bonova i slično, nego isključivo isporuka udžbenika i radnih bilježnica. Stoga molimo roditelje da ne kupuju udžbenike i radne bilježnice jer povrat na taj način utrošenih sredstava neće biti moguć.

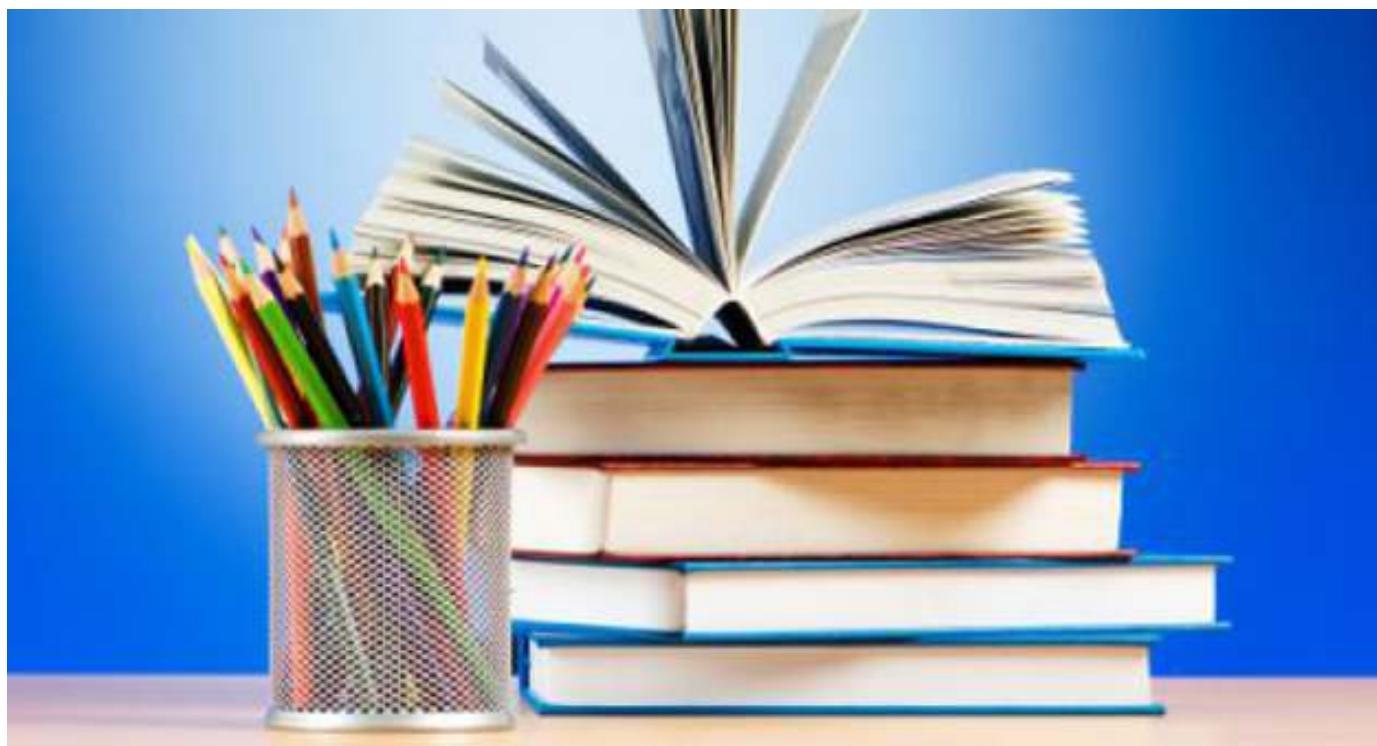
Stipendije učenicima i studentima

Natječaj za dodjelu stipendija objavljuje se redovno svake godine. Na temelju članka 6. stavka 1. Pravilnika o stipendiranju učenika i studenata s područja Općine Sutivan („Službeni glasnik Općine Sutivan“ broj 1/17), općinski načelnik raspisuje natječaj za dodjelu stipendija studentima s područja Općine Sutivan.

Stipendije se dodjeljuju po trojici studenata i trojici učenika koji ostvaruju sve uvjete predviđene natječajem. Iznos stipendije za učenike je 500,00 kuna mjesечно a za studente 1000,00 kuna mjesечно.

Potpore u radu osnovnoj i srednjoj školi

Osim spomenutih mjera pomoći učenicima i studentima Općina Sutivan je uvijek u skladu sa svojim mogućnostima spremna pomoći potrebama područne osnovne škole kao i srednje škole u Supetu što je i realizirala u više navrata posljednjih godina. Briga za obrazovanje mladih je ulaganje u budućnost.

Božićni darovi djeci

Dodatno veselje u vrijeme blagdana prigodnim programima i podjelom darova djeci

Tradicionalno za božićne blagdane organiziraju se prigodni programi za djecu a Općina svake godine osigura i darove za sve stivanske mališane koji im dodatno uljepsaju najljepše dane u godini.

Potpore umirovljenicima

Brigu za stivanske umirovljenike Općina iskazuje i simboličnim darivanjem u vrijeme blagdana

Već duži niz godina Općina Sutivan u svom proračunu osigurava i sredstva za isplatu «Božićnice» stivanskim umirovljenicima ili kao posljednjih godina prigodnih poklon paketa u kojima se obično nađu bakalar, butelja vina i zidni kalendar sa motivima Sutivana.

Pravo na Božićnicu u iznosu od 100,00 kn ostvaruju umirovljenici čije mirovine prelaze svotu od 2.000,00 kn i više, dok pravo na Božićnicu od 300,00 kn ostvaruju umirovljenici čije

mirovine ne prelaze novčanu svotu od 2.000,00 kn kao i osobe starije od 65 godina bez mirovine.

Situacija sa pandemijom virusa posebno je pogodila tu dobnu skupinu stanovništva širom svijeta jer su umirovljenici i stariji izgubili mogućnosti druženja i posjećivanja prijatelja i rodbine što im je značajno smanjilo kvalitetu života. Nadamo se da će ta situacija kratko potrajati i da će se život naših nona i nonota uvrzo vratiti u normalu.

Humanitarni božićni sajam

U Sutivanu se na radost djece i odraslih već godinama održava završnica humanitarnog tjedna za udrugu Brački pupoljci

Završno događanje humanitarnog «Tjedna za Bračke pupoljke» svake godine se odigrava u Sutivanu, čemu prethodi niz aktivnosti u drugim bračkim mjestima kojima se prikuplja pomoć za rad sa djecom ove poznate bračke udruge roditelja djece sa teškoćama u razvoju.

U Sutivanu se već tradicionalno održava bogati sajam sa kvalitetnim i raznovrsnim glazbenim programom i brojnim iznenađenjima za djecu jer sajam obavezno pohodi i Djed Božićnjak. Nekada se spušta sa borova ispred boćarskog šatora, nekad sa stivanskog kampanela a nekada leti u svojim saonicama iznad Kavanjinova ljetnikovca. Brojne bračke udruge i institucije podupiru ovo događanje i u tom tjednu Brač zablista u najljepšem svjetlu topline ljudskog srca i suošćenja za probleme naših bližnjih.

Akcija za podmorje

Ekološka akcija čišćenja podmorja i tretiranje onečišćenog morskog dna efektivnim mikroorganizmima

U organizaciji Nike Ugrin, Anamarije Paradinovć, Ronilačkog centra Draulik iz Milne i općine Sutivan od 24. do 28. rujna 2018.godine u Kavanjinovim dvorima u Sutivanu na otoku Braču, odvijala se radionica izrade biokugli. Napravljeno je 10 000 kugli uz pomoć gospodina Petronija Tasića iz Ronilačkog centra Draulik u Milni, članova Centra za rehabilitaciju "Fra Ante Sekelez" iz Vrlike koji skrbi za osobe s intelektualnim teškoćama, u pratinji psihologinje Marike Tadić Vujić i likovne terapeutkinje Branke Vuco Marić, učenika i učiteljica područne škole Sutivan, članova Jedinstvenog upravnog odjela Općine Sutivan, komunalne grupe, Turističke zajednice Sutivan, Udruge Maskalete, mještana, te načelnika gospodina Ranka Blaževića , koji su omogućili realizaciju ovog projekta.

Projekt se sastoji od dva dijela. Prvi dio je ekološka akcija čišćenja podmorja od glomaznog otpada, stakla i plastike, koja će se održati 13.listopada 2018.godine u 10h (luka Sutivan), a drugi dio je tretiranje mora uz pomoć biokugli s efektivnim mikroorganizmima, točnije oko 80 vrsta različitih mikrobnih kultura (bakterije mlijeko kiseline, fotosintetske bakterije, kvasaci, aktinomicete i pljesni).

Cilj ovoga projekta je da se na prirodan i bezopasan način uklone štetne tvari iz mora uz pomoć biokugli koje su sposobne svojim biokemijskim procesima, sve štetne tvari iz mora pretvoriti u zdrave i

korisne. Primarno djelovanje efektivnih mikroorganizama je sposobnost stvaranja organskih kiselina, enzima, antioksidansa, te ostalih produkata metabolizma pomoću kojih se složene organske tvari razlažu u jednostavne anorganske spojeve od kojih neke služe kao hrana biljkama.

Ovim projektom nastojali smo senzibilizirati i educirati stanovništvo o važnosti čistoće mora . Zaštita mora i zdrav morski okoliš od iznimne su važnosti za zdravlje stanovništva, ali i za turizam.

Dani sjećanja

U Sutivanu se redovito obilježavaju dani sjećanja na žrtve Domovinskog rata, na grad heroj Vukovar kao i na sve žrtve u borbi protiv fašizma

U spomen parku na Golom brdu svake se godine tradicionalno odaje počast hrvatskim žrtvama u Domovinskom ratu a posebno dvojici preminulih na tom mjestu za vrijeme obrane Splita od napada nekadašnje JNA, Nikši Dragičeviću i Luki Martiniću.

Komemoraciji su uvijek nazočni predstavnici Općine Sutivan, članovi bračke Udruge dragovoljaca Domovinskog rata, predstavnici Hrvatske vojske, župnik i članovi obitelji poginulih.

Gradani Sutivana i djeca osnovne škole i dječjeg vrtića svake godine pale svijeće u Vukovarskoj ulici odajući počast herojskom gradu Vukovaru i patnji njegovih stanovnika

Na nacionalni praznik, Dan antifašističke borbe 22. lipnja polaze se vijenac spomeniku svim Stivanjanima stradalim u borbi protiv fašizma u drugom svjetskom ratu. Prigodni govor održi općinski načelnik nakon čega uslijedi minuta šutnje a zatim polaganje vijenca i paljenje svijeća. Veliki broj stradalih čija su imena popisana na spomeniku u parku uvelike je utjecao na ukupnu depopulaciju Sutivana i doslovno prepolovio mjesto uzevši mu najzdravije muškarce u najboljim godinama. Upravo zato veseli pozitivan trend u prirastu stanovništva posljednjih godina čemu svjedoče dobro popunjene školske klupe kao i veliki broj djece u dvije smjene u Dječjem vrtiću Sutivan.

Otvorena ljekarna

Sutivan dočekao svoju apoteku i olakšanu dobavu potrebnih lijekova

Početkom srpnja 2020 započela je sa radom apoteka "Zdravstvena ustanova Ljekarne Vujanović" na adresi Perića kala 20 u Sutivanu. Prepoznavajući potrebu mještana Sutivana za zdravstvenim potrepštinama, Općina Sutivan je odlučila sufinancirati najam prostora za apoteku te na taj način olakšati otvaranje ove prijeko potrebne ustanove.

Pomoć uslijed suše

Općina je pomogla OPG-ovima sa svoga područja da prebrode sušna razdoblja koja su učestala u ljetnim mjesecima

Općina Sutivan uputila je Javni poziv nositeljima OPG-a na svom području za sufinanciranje navodnjavanja poljoprivrednih kultura. Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima sa područja Općine Sutivan sufinancirala se nabava i dovoz vode za navodnjavanje poljoprivrednih kultura i to u maksimalnom iznosu od 1.000,00 kn po svakom pojedinom OPG-u.

Vrijeme krnevala

Dječji vrtić i škola u Sutivanu još uvijek njeguju karnevalsку tradiciju koja uvijek razveseli kako djecu tako i odrasle

Našim mališanima karneval je uvijek bio važan i poseban, svake godine sa skupnom maskom razvesele naše misto. Osim što naprave svoje maske, naprave i krnju i napišu svoj tastamenat. Tradicionalni dječji karneval Dječjeg vrtića i Osnovne škole Sutivan događa se uz podršku TZO Sutivan i komunalne trupe Općine Sutivan, ali uvijek i ponajprije zahvaljujući energiji djece i odraslih koji će namaškarani sudjelovati u povorci.

Donacija Domu zdravlja

Donirane nove sjedalice radiološkom odjelu u Supetu

Općina Sutivan svojom je donacijom novih sjedalica uljepšala izgled čekaonice na Odjelu radiologije Doma zdravlja u Supetu. Opremu je dostavila i montirala općinska komunalna trupa. Pacijentima koji čekaju na pregled omogućen je ugodniji boravak a Općina Sutivan spremna je izaći u susret i drugim potrebama ove ustanove u okviru svojih mogućnosti. Efikasna zdravstvena skrb jedan je od osnovnih preduvjeta kvalitetnog života lokalne zajednice na našem otoku.

Najbolje «malo misto»

*Veličanstven uspjeh
Sutivana na Danima
hrvatskog turizma
održanim u gradu
Hvaru*

Tradicionalna godišnja turistička priredba "Dani hrvatskog turizma" je dodjelom nagrada i priznanja najboljim pojedincima, tvrtkama i destinacijama u Hrvatskoj okrunila još jednu dobru turističku sezonu a posebno zadovoljstvo pripada našemu malome Sutivanu koji je u kategoriji najuspješnije autentične primorske destinacije "Malo misto" odnio prvu nagradu.

Za ovu turističku kategoriju prijavilo se sedamdeset destinacija, nakon pregleđavanja prijavne dokumentacije odabrano ih je dvadeset koje su imale dodatno izlaganje svojih posebitosti te temeljem jako dobre prezentacije održane u Karlovcu izabrani smo u top tri. Komisija koja je došla u

inspekciju navedenog prezentiranog materijala je potvrdila sve naše prednosti te smo u konkurenciji grada Visa i Općine Betina osvojili prvo mjesto. Prirodne ljepote, iznimno duga obalna linija s velikim brojem plaža koje su komunalno opremljene, bogata povijesna baština, velika ponuda visokokvalitetnog turističkog smještaja, bogata kulturno sportska ljetna shema, ljudski potencijali i još mnogo toga su uz neizostavni veliki rad pridonijeli da se Sutivan okitio ovom prestižnom nagradom koja pokazuje trendove rasta kvalitete svih oblika turizma u skladu s očuvanjem tradicionalne baštine.

Foto: Jakov Prkić

TZO Sutivan

Pregled turističkih kretanja u proteklom razdoblju

Ako se osvrnemo na period od 2017 godine do danas primijetiti će moći kako se na području Općine Sutivan tijekom godine ostvari minimalno 15 000 turističkih dolazaka koji ostvare preko 120.000 komercijalnih noćenja. Naravno ako se navedenim brojkama pridodaju noćenja ostvarena u stanovima i kućama za odmor brojke se penju i na 18.000 dolazaka i na više od 150.000 noćenja. Veliki problem je što se gotovo 70% turističkog prometa odvija u periodu od 15.06. do 01.09., dok onaj preostali dio uglavnom otpada na period lipnja i rujna. Pomaci u produljenju sezone znatno su bili vidljivi tijekom 2018. i 2019. godine prilikom dolaska vlasnika kuća i stanova za odmor u svoje objekte, te produljenjem rada hotela na drugu polovinu rujna i listopad. Nažalost problemi izazvan virusom Covid-19 onemogućio je kontinuitet rasta i produljenja pred i podsezona, te smo 2020. godinu završili sa padom prometa od 50%. Ukoliko situaciju analiziramo po godinama ona izgleda ovako:

2017.

Tijekom 2017. godine ostvareno je 14827 komercijalnih dolazaka, te 120.595 komercijalnih noćenja. Prosječna duljina boravka turista u Sutivanu bila je 8,18 dana.

Najveći broj dolazaka ostvaren je u objektima u domaćinstvu (10 042 dolaska i 88 036 noćenja), zatim slijede obrti i poduzeća (3518 dolazaka i 26 052 noćenja), te hotel koji je ostvario 1267 dolazaka i 6 184 noćenja.

Najbrojniji turisti bili su iz Mađarske, Poljske, Njemačke, Slovenije,

Hrvatske, Švedske, Austrije, UK, CZ i BiH. U istoj godini ostvareno je 2245 dolazaka i 36 188 noćenja u nekomercijalnom smještaju. Od toga je 498 dolaska i 7351 noćenje ostvareno u kućama stanovnika Općine, dok je 1747 dolazaka i 28637 noćenja ostvareno u kućama i stanovima za odmor. Od toga je najviše dolazaka ostvareno iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Švedske, Srbije, Njemačke, Slovenije, UK, Rusije i Švicarske. Prosječna duljina boravka u kućama i stanovima za odmor iznosila je 16,12 dana.

2018.

U 2018. godini ostvareno je 16.008 komercijalnih dolazaka (+7,97% u odnosu na 2017.) i 124.881 noćenje (+3,55% u odnosu na 2017.). Od navedenih brojki 1374 dolaska (+9,83%) i 9 803 noćenja (+2,10%) odnosi se na domaće turiste.

U navedenoj godini privatni smještaj bilježi rast od 5% u dolascima, te 3% u noćenjima, obrti i poduzeća su na nivou iz 2017. godine, dok hotel bilježi rast od 46% u dolascima i 25%

u noćenjima. Prosječna duljina trajanja boravka je 7,77 dana.

Najbrojniji turisti bili su iz Mađarske, Poljske, Njemačke, Slovenije, Švedske, Hrvatske, Ukrajine, Austrije, Češke, te Bosne i Hercegovine.

I tijekom 2018. godine znatan broj dolazaka (2188) i noćenja (34 451) ostvaren je u nekomercijalnom smještaju. Najbrojniji posjetitelji kuća i stanova za odmor dolaze iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Švedske, Srbije, Slovenije, Njemačke, Velike Britanije, Češke, te Švicarske.

Prosječna duljina boravka u nekomercijalnom smještaju je 15,74 dana.

2019

2019. godina na području naše Općine bilježi stagnaciju u odnosu na 2018. godinu. Osobno mislim da se ne radi o manjem broju dolazaka i noćenja, već o neredovitom prijavljivanju turista na koje smo pojedine iznajmljivače upozoravali. Broj turističkih dolazaka u 2019. 99% u odnosu na 2018. (15846), dok je

TZO Sutivan

ostvareno 120709 komercijalnih noćenja.

No u 2019. godini bilježimo porast od 11,86% u dolascima i 3,35% u noćenjima domaćih turista. Strani turisti pak bilježe pad od 2% u dolascima i 4% u noćenjima.

Promotrimo li dolaske i noćenja po vrstama smještaja uočiti ćemo da jedino hotel bilježi porast dolazaka od 10%, te porast noćenja od 11%.

Prosječna duljina boravka turista u Sutivanu tijekom 2019 godine bila je 7,62 dana.

Najbrojniji turisti dolaze iz Mađarske, Njemačke, Poljske, Hrvatske, Slovenije, Velike Britanije, Austrije, Švedske, Bosne i Hercegovine, te Češke.

U 2019 godini ostvareno je 2064 nekomercijalnih dolazaka i 32 319 nekomercijalnih noćenja. Najbrojniji su bili vikendaši iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Švedske, Srbije, Velike Britanije, Rusije, Češke, te Njemačke.

2020

Kao što smo već naveli u uvodu, 2020. godine bilježi lošije turističke rezultate od ranijih godine, zbog utjecaja pandemije COVID-19 na cjelokupnu svjetsku turističku industriju. No usprkos toj činjenici turistička sezona u Sutivanu ipak je bila na nivou prosjeka RH.

Na području naše Općine ostvareno je 7427 turističkih dolazaka i 63675 turističko noćenje. Evidentan je preokret u strukturi domaćih i stranih turista, te tako domaći turisti bilježe porast noćenja od 5% u odnosu na 2019. Godinu, dok strani turisti bilježe pad dolazaka od 58%, te pad noćenja od 52%.

Prosječna duljina trajanja boravka je 7,62 dana.

U ovoj nadasve specifičnoj godini najmanji pad dolazaka bilježi privatni, a najveći hotelski smještaj. Ovo se posebno očitovalo zbog nemogućnosti dolazaka zračnim

prometom zbog nedostatka avio linija. U 2020. Godini najbrojniji su bili turisti iz Hrvatske, a zatim slijede turisti iz Poljske, Mađarske, Njemačke, Slovenije, Austrije, Češke, Velike Britanije, Slovačke, te Bosne i Hercegovine.

I nekomercijalni smještaj u 2020. godini bilježi pad od 38% u dolascima i 24% u noćenjima. Najveći pad dolazaka i noćenja bilježi se u kućama čiji su vlasnici iz Švedske, Rusije, Danske i Finske i u prosjeku iznosi 701-80%.

Najbrojniji su bili posjetitelji iz Hrvatske, Mađarske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Austrije, Velike Britanije, Srbije, Češke i Švicarske.

Prihodi Turističke zajednice Sutivan po godinama:

2017. 1.120.395

2018. 1.289.001

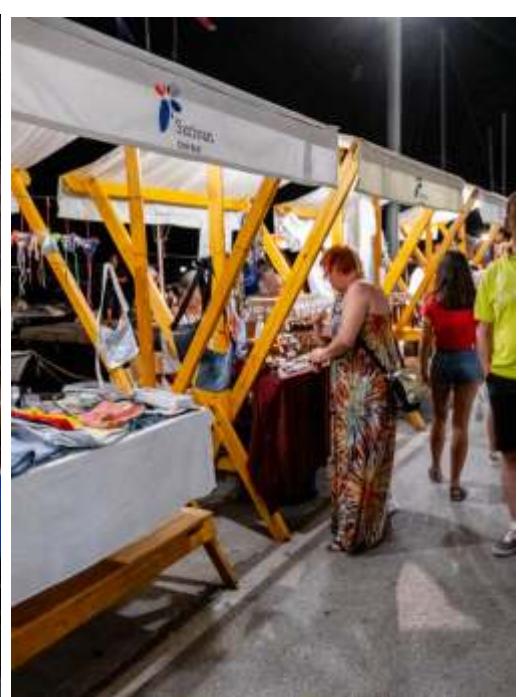
2019 1.487.459

2021. 608.075

Manifestacije stivanskog lita

Stivansko lito obiluje zanimljivim manifestacijama, predstavama, koncertima, otočnim sajmom ISLAND LIVING i popularnim festivalom MORE&JAZZ

Stivanske fjere

*Fjere sv. Ivana i sv. Roka
sa svojim pučkim
svečanostima meka su
za sve Bračane i njihove
goste*

Foto: Studio Gabrić

Uhvati najbolji vitar u Sutivanu

**Utrka UVATI VITAR
među najzanimljivijim i
najposjećenijim
biciklističkim
manifestacijama u
regiji**

Sutivan početkom svibnja izgleda – kao u samom srcu sezone? Zasluga je to atraktivne biciklističke XCM utrke Uvati vitar, koja je toliko zaživjela i postala omiljena u cikloturističkoj javnosti zemlje i okruženja, da je nesumnjivo riječ o prvoj po relevantnosti utrci u Dalmaciji, odnosno onoj koja na nivou države ulazi u top 5 najatraktivnijih. Po zatvaranju prijava sakupi se brojka čak 400 natjecatelja, a očekuje se i makar 1000 posjetitelja sveukupno. Staze Bura, Vitar i Bonaca čekaju natjecatelje i znatiželjnice potpuno ušminkane i u svojem najboljem izdanju!

Tri utrke u jednoj

Promjena koncepta utrke od profesionalne do rekreativne, pokazala se kao pun pogodak. Sada su u utrku uključeni i rekreativci, koji inače zaziru od profesionalnih utrka misleći da neće biti na visini zadatka, a među najvjernijim sudionicima su i djeca. Biciklisti pristižu iz svih zemalja u okruženju, tako da slobodno možemo reći da je riječ o jednoj utri međunarodnog karaktera. Što se tiče samih staza, za rekreativce je oko 20 km dugačka, prigodno nazvana, Bonaca, dok će se najzagriženiji profesionalci okušati u savladavanju 70-ak km dugačke Bure, koja spaja Sutivan, Supetar, Nerežišća i Milnu. Staza Vitar sa svoja 43 kilometra smjestila se između ove dvije "krajnosti", tako da Sutivan zbilja nudi za svakog ponešto, ovisno o biciklističkoj formi i preferencijama.

Zabavno na stazama i izvan njih

Svoje goste-ljubitelje avanture na dva kotača Stivanjani očekuju uz piće dobrodošlice, kanapee i pomno odabranu glazbu DJ-a. Start utrke za sve kategorije označava pucanj pištolja u točno 10 sati. Dok natjecatelji voze odvija se prigodni program uz DJ-a i prezentacije sponzora utrke, a organizirani su i video izvještaji s terena te live praćenje utrke putem aplikacije na mobitelu. Poslije utrke, natjecatelji i zgubljenu energiju mogu nadoknaditi uz roštilj, ali i pravi domaći gurmansi spektakl za nepca – svečana večera s janjetinom, rižotom i tunom! Nakon proglašenja najbržih natjecatelja, slijedi bogata

tombola i party uz zvukove benda do dugo u noć. Zanimljiv podatak je da su medalje prigodno izrađene od prekrasnog bračkog kamena, pod umjetničkom palicom galerije Jakšić.

Vjetar se vezat može!

Tvrdoglavu i divlu buru možda ne možete zauzdati, ali možete makar savladati stazu istoimenog naziva. Rastući renome ove utrke učinit će to privlačnom reckom u Vašem biciklističkom portfelju, a prijateljima i kolegama biciklistima šapnite brižljivo čuvanu tajnu – vjetar se vezat' može – makar i simbolično, samo u Sutivanu!

Sreću želimo svima, a vitar nek uvati – onaj najbolji!

Nova nagrada utrci

Nagrada za kvalitetu i kreativnost manifestacije dodijeljena stivanskoj biciklističkoj utrci UVATI VITAR

Biciklistički maraton UVATI VITAR okrunjen je «Simply the best» (»Jednostavno najbolji») nagradom za kvalitetu i kreativnost manifestacije koja svojim rekreativnim sadržajem obogaćuje turističku ponudu destinacije., posebno u vansezoni. Ovu tradicionalnu nagradu Stivanjanima je dodijelila UHPA - krovna udruga hrvatskih putničkih agencija i specijalizirani turistički magazin Way to Croatia.

Malonogometni turnir

Omiljeni stivanski malonogometni turnir stalno izaziva veliku pažnju publike

BK Grma svake godine organizira tradicionalni malonogometni turnir na Bunti uz mnoštvo prijavljenih ekipa i gledatelja te uz brojne popratne sadržaje za odrasle i djecu te time obogaćuje turističku sezonu u mjestu. *Fotografije: Studio GABRIĆ*

Boćari prvaci

Boćarski klub Stivan po peti put prvak prvenstva u kojem nastupa

Boćarski klub "Stivan" je u svojoj 21. godini postojanja osvojio svoj peti naslov prvaka u rangu natjecanja u kojem nastupa. Ovaj put stivanski boćari osvojili su naslov prvaka u III. HBL Srednja Dalmacija te ostvarili pravo nastupa u II. HBL Jug u kojoj se sada i natječu.

Osim pozitivnih sportskih vijesti, boćari su u suradnji sa Općinom Sutivan uredili tribine na boćalištu na Bunti te napravili boćalište za rekreacijsku verziju sporta: raffa boćanje.

Pokrenuti su i tečajevi boćanja za lokalnu djecu u suradnji sa učiteljicama područne škole Sutivan.

Aktivnosti BK Grma

***Već niz godina
biciklistički klub Grma
osmišljava svoja i
pomaže u drugim
događanjima za djecu i
za odrasle***

BK Grma od svog je osnivanja u travnju 2016. godine organizirao brojna događanja za djecu (u prvom redu) i odrasle. Događanja su uvijek osmišljena do nasitnijih detalja i tematski orijentirana na podizanje kvalitete života u vidu buđenja svijesti o ekologiji, zdravoj prehrani, ljubavi prema sportu, buđenju natjecateljskog duha, promicanju zdravlja općenito.

BK Grma godinama sudjeluje u programu Stivanskog lita kroz organizaciju tradicionalnog malonogometnog turnira Sv.Roka.

Cilj udruge koji se uvijek ističe je stvaranje aktivnosti i mogućnosti druženja djeci Sutivana van sezone, a želja je bila organiziranje događanja koja osim djece uključuju i njihove roditelje kako bi kvalitetno u prirodi provodili zajedničko vrijeme.

Zanimljivo je da svojim kreativnim idejama i organizacijom sva

događanja BK Grme bila su jako posjećena i uvijek popraćena u medijima.

U organizaciji BK Grma imali smo tako kroz godine obilježavanja Tjedna mobilnosti, humanitarnu biciklijadu za Bračke populke, obilježavanja Winter bike to work day-a, Dan planeta Zemlje, Biciklom u promet, European mobility week, Uskršnje igre i maredna, maskirana biciklijada Superheroji spašavaju svijet, Malonogometni turnir Sv.Roko.

Osim raznih natjecanja kroz igru i zabavu, raznih radnih akcija i edukacija djece, organiziranja biciklijada i maredni, mjerjenja krvnog tlaka i šećera za mještane BK Grma je sudjelovala i u organizaciji utrke Uvati vitar koja je jedna od najpoželjnijih biciklističkih rekreativnih utrka u Hrvatskoj.

Aktivnosti BK Grma

Osnovan ribolovni klub

**Sutivan je dobio svoj
Sportski ribolovni klub
KALAMUC u koji se
nedugo po osnivanju
učlanilo mnoštvo starih
i mladih Stivanjana**

Početkom 2021. godine sa radom je započeo nedavno osnovani Sportski ribolovni klub KALAMUC iz Sutivana. Osnovne djelatnosti kluba su popularizacija ribolovnog sporta i edukacija mladih kao i zaštita prirode i okoliša sa naglaskom na more i priobalje. Učlanjenjem u klub članovi će pomoći održanju i razvoju sportskog i rekreacijskog ribolova kao tradicijske i suvremene vještine vezane za boravak u prirodi i zaštitu okoliša u kojem živimo. Klub je organizirao izdavanje godišnjih dozvola za rekreacijski i sportski ribolov na moru za što su do sada zainteresirani morali odlaziti u Supetar ili u Split jer se sportske dozvole mogu dobiti samo učlanjenjem u neki od ribolovnih klubova u Hrvatskoj.

Odgajanje mladih sportskih ribolovaca

Klub je započeo i rad sa djecom što mu je jedan od osnovnih ciljeva i već je u suradnji sa Željkom Marković predsjednikom HRVATSKOG SAVEZA ZA SPORTSKI RIBOLOV NA MORU Splitsko-dalmatinske županije i izbornicom Hrvatske U16 reprezentacije organizirao više odlično posjećenih edukacijskih radionica za mlade. Nakon učenja o ribljim vrstama mladi ribolovci bacili su se na izradu vlastitih predveza za što je bilo potrebno savladati vještine vezane ribarskih čvorova a zatim su se okušali i u ribolovu u kojem su neki od njih po prvi put samostalno ulovili ribu. Ribe se nakon ulova naravno žive vraćaju u more.

Veliki lignjolov

Od 2019. startala nova manifestacija «Je bilo sriće?!» koju su zavoljeli svi osim liganja

U 2019. iza simpatična naziva "Je bilo sriće?!" startalo je natjecanje u lovnu na lignje, a sriću su mogli iskušati svi koji su se najavljenog dana na vrijeme prijavili za sudjelovanje.

Lignjolov je započeo u 17.30h kada se isplovilo iz sutivanske luke, a povratak u luku bio je do 20h, kada je započelo vaganje! Sav ulov ostao je lovcima, a prvo i drugoplasirani lignjolovci osvojili su atraktivne nagrade, a svi ostali su se mogli pogostiti bakalarom i crnim rižotom koji je bio poslužen na sutivanskoj rivi uz atraktivan glazbeni program uživo. Lignjolov se održao i 2020. iako u

smanjenom obujmu zbog epidemioških mjera. Lovilo je dvadeset ekipa i to od uvale Duboka do uvale Deralo a sudjelovanje je bilo besplatno i ulov ostao lovcima.

Nagrade su bile: poklon bon od 1000,00kn + diploma za prvo mjesto, poklon bon od 500,00kn + diploma – za drugo i poklon bon od 200,00kn + diploma za treće mjesto. Najmanja i najveća lignja također su zaradile diplome i poklon iznenađenja. Po povratku u porat ispred konobe "Bokuncin" čekala je topla krem juha od domaćeg sezonskog povrća sa i vrući čaj od biljaka ubranih u našim poljima.

Veliki lignjolov

Otkrivanje spomen ploče

Sutivan je u nazočnosti brojnih uzvanika odio počast svom dragom Antoniu Rendiću Ivanoviću, čovjeku čiji je život i rad ostavio neizbrisiv trag u široj zajednici grada Antofagaste u dalekom Čileu

U rujnu 2019. u Sutivanu je uz prigodnu svečanost otkrivena spomen ploča Antoniu Rendiću Ivanoviću (1896. – 1993.), postavljena na njegovoj rodnoj kući.

Antonio Rendić Ivanović napustio je Sutivan sa svojim roditeljima kao četverogodišnji dječak i na sjeveru Chile-a u gradu Antofagasti proveo ostatak svog životnog vijeka obavljajući liječničku praksu u privatnoj ordinaciji i pišući i objavljujući poeziju pod pseudonimom Ivo Serge.

Zbog svoje skrbi koju je siromašnim pripadnicima društva pružao bez ikakve naknade i svog društvenog djelovanja u široj zajednici Antofagaste te utjecaja koji je na publiku imala njegova poezija u Chile-u je stekao kulturni status i u više navrata bio odlikovan raznim

priznanjima na najvišoj razini te prozvan "liječnikom siromašnih" i "apostolom skromnih".

Nedugo nakon njegove smrti antofagastanska Nadbiskupija na temelju bezbrojnih zahtjeva i apela stanovnika grada i regije Antofagasta imenovala ga je "slugom Božjim" te pokrenula postupak beatifikacije pri Svetoj Stolici koji je još uvijek u tijeku. Nedugo nakon smrti objavljena je knjiga o njegovom životu i radu "Antonio Rendic Ivanovic – medico de los pobres" koja je 2016. doživjela svoje treće izdanje. Brojne institucije u Chile-u: bolnice, škole, vatrogasni domovi, ulice i avenije nose njegovo ime, a uspomena na njega i arhiva njegovih radova izložena je u stalnom postavu muzeja "Museo Andres Sabella" u Antofagasti. Postavljanjem ove spomen ploče

Općina Sutivan i Narodna knjižnica Sutivan žele potaknuti bračku i hrvatsku javnost na bolje poznavanje života i djela ovog izuzetnog čovjeka koji je na najbolji mogući način u tuđini predstavljao zemlju iz koje je potekao. Svečanosti je uz brojnu bračku publiku nazočio i predstavnik Splitsko-dalmatinske županije, predsjednik skupštine Petroslav Sapunar, a u programu su sudjelovali: načelnik Ranko Blažević, ravnatelj knjižnice Franjo Mlinac, prof. Jerko Ljubetić, pisac i prevoditelj, Branka Bezić, voditeljica splitske podružnice Matice iseljenika Hrvatske, poeziju Antonia Rendića Ivanovića recitirali su Arturo Corte i Nato Pivalica a spomen-ploču je otkrio posebni gost, dosadašnji počasni konzul Republike Hrvatske u Antofagasti gosp. Pedro Marinov Martinić.

Dan općine Sutivan

Općina Sutivan obilježava svoj dan 24. lipnja na blagdan sv. Ivana Krstitelja prigodnim programima

Sveta misa i paljenje krijesa ispred crkvice na Bunti svake godine najavljuje dolazak blagdana sv. Ivana Krstitelja, koji se već 24 godine obilježava i kao dan Općine Sutivan. Osnovana 1997. u drugom valu preustroja teritorijalnih administrativnih cjelina, danas je jedna od najmanjih hrvatskih lokalnih samouprava ali također na samom vrhu među malobrojima koje finansijski uspješno posluju na osnovi svog izvornog proračuna. Kao takva često se ubraja među najprosperitetnije lokalne samouprave.

Ne treba ni spominjati koliko je ukidanje nekadašnje Općine Brač a zatim izlazak iz ustroja Općine Milna omogućio Stivanu da uzme svoju budućnost u svoje ruke i koliko se to odrazilo na boljšak lokalne zajednice i prepoznatljivost te ugled Sutivana u široj zajednici. Brojni infrastrukturni zahvati, ulaganja u turističku promidžbu, manifestacije u sportu i kulturi, briga o najmlađima, učenicima, studentima i stanovništvu u trećoj dobi, razvojni planovi i projekti obilježili su postojanje Općine Sutivan od svojih početaka, a naročito posljednjih godina kada se počinju vidjeti i ubirati rezultati tih dugogodišnjih napora.

Nažalost, okolnosti uzrokovane pandemijom koja je potresla čitav svijet odrazile su se i na sadašnjost Stivana tako da 2020. godine nije bilo uobičajene svečane proslave dana Općine. Sutivan je bio poluprazan,

turistička sezona upitna, investicije su zaustavljene, osim onih za koje su već osigurana sredstva, a obim kulturnih i sportskih događanja je smanjen, troškovi svedeni na minimum ali ipak sa optimizmom dočekujemo vrijeme koje je pred nama.

Sutivan je postavljen na dobrom temeljima što njegovo petnaeststoljetno postojanje dokazuje, a preživio je brojne krize i poteškoće u povijesti tako da će preživjeti i ove suvremene i nastaviti svoj razvoj kao jedan od najljepših djelića Mediterana, barem za one koji su ga upoznali i zavoljeli.

Procesija sv. Roka

Kontinuitet stivanske povijesti i tradicije ogleda se i u procesiji omiljenog zaštitnika mjesta sv. Roka

Tekst:

Franjo Mlinac, mag.tourism.cult.

Procesija sv. Roka: ufanje i tradicija

Događaj i tradicija koja povezuje dva stivanska zvonika i njihova zvona procesija je sa kipom sv. Roka koja se održava svake godine 16. kolovoza od crkve na brežuljku do Župne crkve BDM, kao i u obrnutom smjeru sedam dana kasnije kada se kip sv. Roka vraća u svoju crkvu.

Zvona u oba zvonika počnu sa specifičnim naizmjeničnim zvonjenjem – slavljenjem sedam dana prije blagdana Vele Gospe 15. kolovoza i to podnevnim i večernjim zvonom. Nekada je slavljenje zvonima počinjalo mjesec dana prije blagdana a slavilo se ujutro, u podne i navečer.

Stariji Stivanjani koji su bili pravi znalci slavili su prema specifičnoj melodiji i ritmu, rukama držeći batove zvona a često su bili opasani užetom kako bi se mogli slobodno osloniti leđima što im je davalo bolje težište za napornu i dugotrajnu zvonjavu koja je iziskivala dosta kondicije.

Hipnotičan i omamljujući poput pjeva cvrčaka bio je zvuk zvona koja bi se najprije javila iz zvonika crkve sv. Roka a zatim su im odgovarala zvona iz zvonika Župne crkve. Cijeli se puk pripremao za najveće tradicijsko slavlje radi kojeg bi u mjesto stigli Stivanjani sa svih strana svijeta ako su ikako mogli a tradicionalno su pozivali i svoje prijatelje iz drugih

mjesta na ručak toga dana. Zvona u zvoniku sv. Roka i dalje se slave ručno dok su ona u Župnoj crkvi pogonjena strujom.

Brian C. Bennett je 1970. prema kazivanjima mještana zapisao da su do II. svj. rata u Sutivan stizali brojni hodočasnici iz drugih bračkih mjesta, mnogi od njih bosonogi, kako bi se pridružili procesiji.

U crkvi Sv. Roka nalaze se brojni zavjetni darovi, nakit, medaljoni, slike i makete brodova od kojih je za jednu utvrđeno istraživanjem Pomorskog muzeja u Splitu da je najstarija (iz 1819.g.) među 187 zavjetnih maketa popisanih u jadranskim crkvama.

Lijepi drveni kip sv. Roka, rad kipara Tironija još uvijek svake godine nose bosonogi nosači što je vrlo specifično za stivansku procesiju a taj običaj zabilježen je i na naslovni godišnjaka Europski glasnik br. 12 iz 2007. godine.

Pomnim istraživanjem crkvenog arhiva Roko Zuanić Anakleto utvrdio je da su u višestoljetnoj tradiciji održavanja procesije sv. Roka još od 1623. g. na ovamo zabilježene samo dvije godine kada je taj običaj bio ometen povijesnim okolnostima.

Ratne 1943. godine dok je otok Brač bio pod njemačkom okupacijom i zabranom svih javnih okupljanja 16. kolovoza skupina bračkih partizana predvođenih Stivanjanima iznijela je kip sv. Roka ispred crkve i ispaljivanjem plotuna iz pušaka objavila blagdan tog voljenog stivanskog sveca zaštitnika.

1956. u nekadašnjoj državi zakonski je određeno traženje odobrenja od kotarskih vlasti za održavanje svih crkvenih svetkovina pa tako i procesije sv. Roka za koju te godine nakon traženja nije izdano odobrenje. Uprkos tome procesija je održana na način da su se po četiri nosača kipa smjenjivali svakih

Procesija sv. Roka

desetak koraka sve do dolaska u Župnu crkvu tako da su svi mještani podijelili odgovornost kršenja spomenute zabrane. To je rezultiralo prekršajnim prijavama protiv 23 osobe od kojih su zabilježena imena sljedećih: Matković Ivan-Cuko, Ivanović Mate- Koštoca, Ljubetić Petar – Šteka, Ljubetić Miće -Čožić, Domić Juraj – Sila, Ivanović Ivan, Jurjević Dinko, Tavra Ivica, Lukšić Ante, Lukšić Pero, Ivanović Nedo i Jutronić Jerko. Određena im je kazna od po 1000 dinara svakome, a nakon uložene žalbe Vijeću za prekršaje u Zagrebu kazna im je preinačena u "javni ukor".

Prilikom saslušanja sudac je upitao jednog od sudionika, Miću Ljubetića Čožića: "Zašto ste uprkos zabrani nosili kip sv. Roka?" a upitani je odgovorio: "A gospodine sudac, on ne može sam hodit!"

Smotra sirnica otoka Brača

Manifestacija koju organizira Narodna knjižnica Sutivan sljedećeg Uskrsa će se održati u Sutivanu nakon što je obišla brojna bračka mjesta

Već tradicionalna manifestacija Smotra sirnica otoka Brača, koju je osmisnila i organizira Narodna knjižnica Sutivan, nakon Sutivana, Nerežića, Škripa, Selaca i Bola 2017. je održana u Postirima u hotelu Pastura. Na njoj je sudjelovalo osam bračkih mjesta koja su prijavila na ocjenjivanje dvadeset uzoraka sirnica ili pinci, jer se u nekim bračkim mjestima različito zovu. Domaćin, Turistička zajednica Općine Postira priredila je zabavni program za vrijeme trajanja rada žirija koji je brojio pet članova. Za svaki uzorak, kao i uvijek, ocjenjivala se struktura, izgled, miris i okus, a ove godine o pobjednicima su odlučivale samo nijanse. Prema konačnom izračunu treće mjesto su osvojila Selca, drugo dijele Škrip i Sutivan, a prvo mjesto ove smotre osvojio je grad Supetar. Nakon ocjenjivanja žirija sirnice su degustirali brojni posjetitelji smotre koji su došli podržati ovu manifestaciju koja se svake godine održava u drugom bračkom mjestu. Smotra se 2018. održala u Supetru na terasi hotela OSAM a domaćin je bila Turistička zajednica grada Supetra. Uzorke sirnica prijavilo je šest bračkih mjesta a ovogodišnju titulu "Čuvara kulinarske tradicije otoka Brača" zasluzio je Sutivan čije su sirnice u ukupnom poretku zasluzile najviše ocjene. Naglasak ove smotre ipak nije na natjecanju već na ugodnom druženju i razmjjeni iskustava u pripremi ove tradicionalne slastice vezane za Uskrs i Iskršnje blagdane.

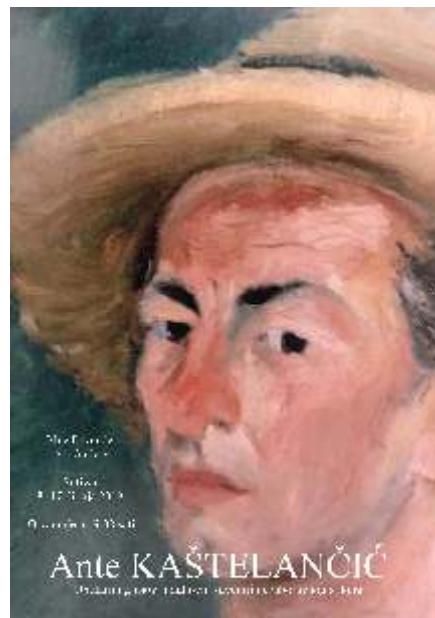
Otvorena galerija Blue Lavender

*Galerija Blue Lavender
u kali nedaleko rive
obogatila kulturni život
mjesta*

U srpnju 2018. otvorena je galerija slika i skulptura Blue Lavender (na početku ulice Radovana Vidovića) koja izlaže stalni postav djela slikarice Maje Vodanović i kipara Zlatka Jakšića.

Galerija povremeno organizira i autorske izložbe drugih umjetnika pa je tako u njoj 2019. otvorena skupna izložba pod imenom "BOEMSKA DUŠA STIVANA" koja je predstavila radove autora Blanke Vladislavić, Božene Jakovčević, Franje Mlinca, Ivice Lukšića, Ivne Jakšić, Maje Blažević, Maje Ivanović, Roka Zuanića i Volge Bubičić. Na otvorenju izložbe nastupila je klapa TURANJ a izložbu su otvorili općinski načelnik Ranko Blažević i ravnatelj Narodne knjižnice Franjo Mlinac. Galerija Blue Lavender vlasnika Jagode i Bojka Vodanovića nizom je zanimljivih izložbi obogatila kulturni život Sutivana a popularnost tog izlagачkog koncepta potvrdila je i brojna publika koja je nazočila otvaranju.

U galeriji je otvorena i izložba odabranih i manje poznatih slika iz obiteljske zbirke našeg glasovitog slikara Ante Kaštelančića, i to pod nazivom "Unutarnji glasovi i duhovni suveniri slikara". Tako je veliki slikar "doplovio" u malo misto i na tome Sutivanu mogu pozavidjeti i mnoge jače gradske sredine.

Aktivnosti u knjižnici

Narodna knjižnica Sutivan nudi svojim mladim korisnicima niz zanimljivih edukacijskih programa

Knjižnica svake sezone provodi niz kreativnih i edukacijskih programa za djecu koji uključuju: glazbenu stvaraonicu, malu školu šaha, Informatičku radionicu, foto/video radionicu a od 2020. i malu školu astronomije.

Programi su namijenjeni djeci osnovnoškolske i srednjoškolske dobi (od 3. razreda osnovne škole do 4. razreda srednje) pod uvjetom da se formira grupa od najmanje tri sudionika za pojedinu radionicu. Obuka se provodi bez naknade za sve redovno učlanjene u knjižnicu. Termini i učestalost radionica prilagođavaju se pojedinoj grupi djece i njihovom slobodnom vremenu.

Glazbena stvaraonica teži zabavnom upoznavanju teorije glazbe i glazbenih instrumenata. Melodija, harmonija, ritam, izvedba, prepoznavanje glazbenih žanrova. Skupno izvođenje i stvaranje glazbe, osnovna obuka na klaviru, gitari, bubenjevima i udaraljkama, uz upoznavanje elektroničkih instrumenata – kontrolera te programa i opreme za snimanje i produciranje glazbe.

Mala škola šaha nudi poznavanje šahovskih pravila i razvoja šaha kao igre i životne vještine donošenja odluka i preuzimanja odgovornosti za svoje odluke. Razvijanje kreativnog razmišljanja, razumijevanje taktike i strategije te šahovske notacije. Sa onima koji već igraju šah radi se na boljem poznavanju igre, igranju na vrijeme i na turnirima, rješavanju taktičkih zagonetki i principima šahovskih otvaranja, središnjica i završnica.

Informatička radionica obuhvaća poznavanje rada na računalu koje uključuje praktične vještine upravljanja mapama i datotekama, rada u uređivačima teksta i računskim tablicama, napredno korištenje tipkovnice. Razvijanje pismenosti u komunikaciji putem računala (e-mail, društvene mreže). Ovisno o sklonostima i potrebama djece rad na poznavanju dijelova računala, osnove rada rada u grafičkim programima, napredno pretraživanje interneta i vrednovanje izvora, zaštita računala od virusa i drugih štetnih programa. Foto/video radionica bavi se upoznavanjem osnova fotografije i video snimanja. Upravljanje postavkama snimanja i kreativno snimanje fotoaparatom i/ili mobitelom. Korištenje pomoćne opreme za fotografiranje: stativa, dosvjetljivača, mobilnih aplikacija.

Obrada fotografija u računalu i montaža videa. Ovisno o sklonostima i raspoloživoj opremi osnove fotografiranja u uvjetima nedovoljnog svjetla i noćna fotografija, bojanje svjetлом (light-painting), time-lapse fotografija, studijska fotografija.

Mala škola astronomije novi je program koji obuhvaća upoznavanje sunčevog sustava i njegovih planeta i mjeseca te njihovih međusobnih odnosa. Promatranje noćnog neba i prepoznavanje planeta, zvijezda i sazvježđa te raznih astronomskih pojava. Upoznavanje pomoćne opreme za promatranje nebeskih tijela poput dvogleda i teleskopa. Ovisno o sklonostima učenje o postanku i širenju svemira te postanku planeta Zemlje i ljudskim istraživanjima svemira.

Meditacijska šetnja

Vrhunska poezija u prirodnom ambijentu recept je za pročišćavanje uma opterećenog svakodnevnim brigama

Narodna knjižnica Sutivan u 2020. osmisnila je događaj pod imenom "Meditacijska šetnja šumom poezije". Ova inovativna ideja prilagođena epidemiološkim okolnostima i mjerama omogućila je posjetiteljima sigurnu i opuštajuću šetnju u prirodi obogaćenu vrhunskim stihovima velikana poetske riječi.

U prirodnom okolišu šume borova i čempresa u blizini crkvice sv. Vicenca u Sutivanu postavljeni su listići s izborom iz klasične i suvremene poezije domaćih i stranih autora poput: Antuna Branka Šimića, Vladimira Nazora, Vladimira Vidrića, Dragutina Tadijanovića, Tina Ujevića, Dražena Katunarića, Drage Štambuka, Zvonimira Mrkonjića, Walta Whitmana, Rainer Maria Rilkea,

Federica Garcia Lorce, Jean Luc Wauthiera, Rupi Kaur, Atticusa, Ghjacumu Thiersa i mnogih drugih. Poeziju su odabrali volonteri iz bogatog fonda knjižnice prema kriteriju koji odgovara karakteru ovogodišnje manifestacije Mjeseca hrvatske knjige posvećenog planetu Zemlji pod motom "Razlistaj se".

Program je trajao sedam dana i izazvao je veliki interes publike. Ljubitelji prirode i pisane riječi su posjećivali spomenutu lokaciju da bi poklonili sebi odmor od stresne stvarnosti koja nas okružuje. Oni inspirirani šetnjom upisali su svoje dojmove pa čak i poneki stih u "bilježnicu stihova i utisaka" koja je bila dostupna na lokaciji!

Izložba umjetničkog tekstila

Zanimljivom izložbom na sv. Vicencu promovirala se mlada dizajnerica tekstila iz Sutivana

Tekst i slike: I.Z., Slobodna Dalmacija

U Sutivanu je u sklopu programa Mjeseca hrvatske knjige 2020. u organizaciji Narodne knjižnice Sutivan postavljena izložba OTISCI NASLJEĐA na kojoj je svoj rad bračkoj publici predstavila mlada dizajnerica Dina Mlinac.

Dina je rođena Bračanka a preddiplomski i diplomski studij dizajna tekstila završila je u Zagrebu na Tekstilno tehnološkom fakultetu. Jednu godinu usavršavanja provela je putem Erasmus programa na švedskom sveučilištu University of Boras, smjer Textile Design, nakon čega je diplomirala na zagrebačkom Sveučilištu sa temom: Korištenje korozivnih materijala u dizajnu tekstila.

Izlagala je do sada na više skupnih izložbi u Hrvatskoj i osvojila nagradu za dizajn nove kolekcije Franck-ovih šalica za čaj i kavu.

Godinu dana provedenu u Švedskoj smatra ključnom za odabir i usavršavanje tehnika kojima trenutno radi svoje tekstile: hrđanje (rusting), eko print i prirodno bojenje. One su zasnovane na prirodnim procesima te na principima održivosti, ekologije i minimalnog otiska u okolišu što smatra izuzetno važnim u budućem razvoju tekstilne industrije koja se pokazala kao jedan od najvećih zagađivača okoliša sa izrazito negativnim utjecajem na ljudsko zdravlje.

Raduju je izazovi vezani za spomenute tehnike koje pružaju velike mogućnosti eksperimentiranja i otkrivanja novih postupaka i procesa a u krajnjem

rezultatu ravnopravno sudjeluju i priroda i umjetnik te je svaki pojedini tekstil unikatan i neponovljiv. Zbog toga radovi koje sada stvara spadaju u domenu umjetničkog tekstila.

Inspiraciju crpi iz svega što je okružuje, ali najviše iz prirodnog okoliša kojega otok Brač ima u izobilju. Zbog toga je prvu samostalnu izložbu i postavila u šumi borova i čempresa nedaleko Sutivana u predivnom okruženju crkvice sv. Vicenca i bila je oduševljena velikim brojem posjetitelja i njihovim pozitivnim reakcijama.

Ime izložbe Otisci nasljeđa vezuje za uspomenu na nonu i nonota u čijoj kući sada živi a kompletan materijal za izradu ove kolekcije tekstila pronašla je u predmetima koje su oni koristili u svome životu: posteljini koju je nona pomno peglala i spremala da se nađe, kolcima za

podupiranje cvijeća i povrća u vrtu, starim loncima i nonotovim zahrdalim alatima a i skoro sve biljke koje je koristila pronašla je u obiteljskom vrtu.

Tekstile je sa tim raznim materijalima hrđala, otiskivala raznim lišćem, bojila kavom ili sokom od bobica biljke Trnine koje je sakupila na Vidovoj Gori. Rezultati su zanimljivi dizajni bogati raznim uzorcima i oblicima na tekstuлу obojenom blagim nijansama smeđe, narančaste, sive i ljubičaste boje. Planira od tih unikatnih tekstila izrađivati razne odjevne i uporabne predmete, kao i nove umjetničke radove i instalacije te nastaviti sa izlaganjem ali i pokrenuti radionice na kojima će zainteresirani moći sami savladati tehnike prirodnog bojenja svoje odjeće i tekstila.

A sve to naravno u predivnom okruženju sunca, mora, kamena i biljaka otoka Brača.

Mali i veliki astronomi

Novi program Narodne knjižnice Sutivan izazvao veliki interes djece i odraslih

U listopadu 2020. održana je prva Mala škola astronomije u Sutivanu pokraj crkvice sv. Vicenca u 17 sati.

U sklopu programa Narodne knjižnice Sutivan povodom Mjeseca hrvatske knjige 2020. održana je zanimljiva radionica za sve koji vole gledati u nebo i žele znati više o onome što vide.

Ono što vidimo na noćnom nebu oduvijek je zanimalo i intrigiralo ljude tako da se astronomija smatra najstarijom od svih znanosti. Praćenje i razumijevanje pojave na nebu bilo je povezano sa osnovnim čovjekovim djelatnostima: poljoprivredom, navigacijom i orientacijom u prirodi, s time vezanom trgovinom, putovanjima i otkrićima ali i svetkovinama i društvenim okupljanjima.

Ono što vidimo doista je fascinantno, a još je fascinantnije što svi živimo na jedinom do sada poznatom nebeskom tijelu koje omogućuje život u najrazličitijim oblicima zahvaljujući nizu nevjerljivih podudarnosti i zakonitosti.

Na ovoj radionici namijenjenoj svima u dobi od 9 do 99 godina objasnili smo neke od tih okolnosti i time zagrebati površinu fascinantnih otkrića i spoznaja koje je čovječanstvo ostvarilo za vrijeme svog kratkog boravka na ovom planetu.

Na lokaciji radionice bio je postavljen edukacijski model sunčevog sustava, prošetali ćemo zajedno do susjednih planeta i do Sunca, promatrajući Mjesec naučili smo nešto o njegovim fazama i utjecaju na Zemlju, a promatrajući nebo upoznali smo trenutno dobro vidljive planete: Mars,

Saturn i Jupiter, kao i najsjajnije zvijezde sjevernog noćnog neba i njihova zviježđa. Na putu prema crkvici sv. Vicenca u Sutivanu, oni koji su pažljivo gledali uz rubove ceste primjetili su planete sunčevog sustava u omjeru veličina a prilagođenih Suncu promjera 85 cm koje je bilo postavljeno na lokaciji radionice. Nakon početne održane su još tri radionice u 2020. i jedna u 2021. godini u kojoj su se nazočni upoznali sa zviježđem Orion i njegovim posebitostima, ekspedicijama koje se odvijaju na Marsu i mnogim drugim zvjezdanim zanimljivostima.

Cakavski Stivan

**U 2020. započela
znanstvena terenska
istraživanja stivanskog
govora**

Dva vrsna jezikoslovca/filologa dr. sc. Dunja Jutronić i dr. sc. Filip Galović započeli su temeljito istraživanje današnjega govora Sutivana, jednoga od triju bračkih mjesta (uz Milnu i Supetar), za koje se u dijalektologiji drži da su cakavska.

Upravo spoznaja koliko je toga specifičnoga iskonskoga govora još uvijek živo među starijim svijetom, ali i srednjom i mlađom generacijom Stivanjana, predmetom je ovoga istraživanja. Govor je živa tvar i neminovno je da se vremenom mijenja i oblikuje, čemu pridonose i razni utjecaji poput migracija, globalizacije, obrazovanja, standardnog jezika i sl.

Ipak, spoznaja o vlastitome jeziku iznimno je važna za lokalni identitet i očuvanje tradicijske kulture i običaja. Proces transformacije izvornoga sutivanskoga govora u današnji suvremeni govor Sutivana može probuditi svijest o potrebi njegovog boljega poznавanja i očuvanja. Stoga

su ovakva istraživanja i dijalektološki i sociološki zanimljiva i neophodna. Istraživanje bi trebalo rezultirati materijalom za tiskanje knjige o govoru Sutivana čiji bi izdavačem bila Narodna knjižnica Sutivan, koja uz potporu Općine Sutivan, izravno podupire ovaj projekt.

Oba su autora rodom s otoka Brača, a već su objavili čitav niz znanstvenih i stručnih radova i članaka kao i nekoliko značajnih knjiga koje tematiziraju jezično bogatstvo narodnih govora, osobito obalnoga dijela Hrvatske.

Istraživanje je započelo proučavanjem povijesnih i drugih izvora te opsežnim terenskim ispitivanjima/razgovorima sa starijom generacijom Stivanjana, a nastavit će se i u narednom razdoblju u razgovorima s mlađim generacijama te obradom i znanstvenom analizom prikupljenih podataka.

Virtualna galerija u knjižnici

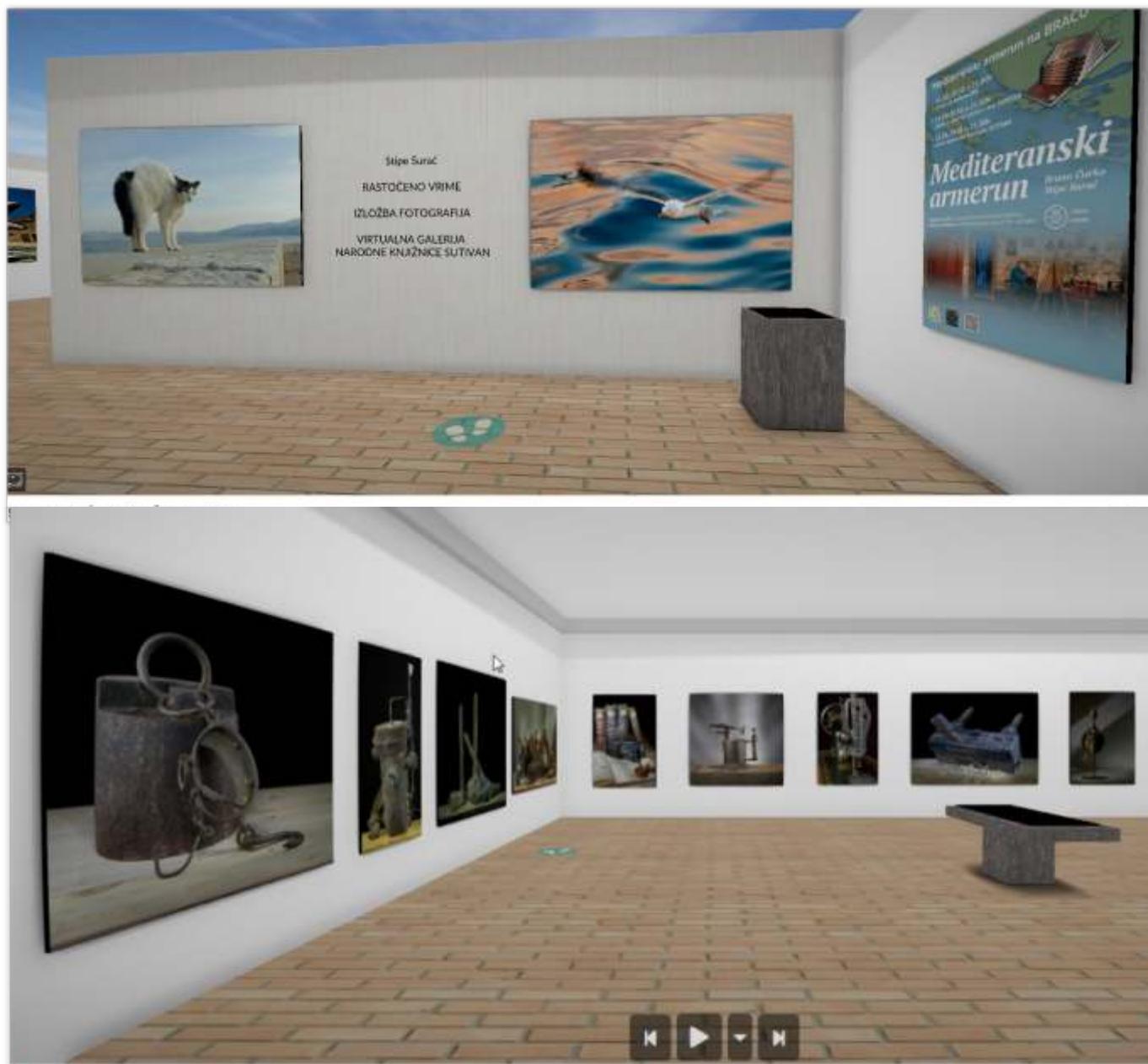
*U potpunoj sigurnosti
od virusa prošetajte
virtualnom galerijom
stivanske knjižnice*

Posljednjih je godinu dana uslijed okolnosti izazvanih pandemijom bolesti COVID 19 u svijetu razvijen niz komercijalnih i open source platformi virtualnih prostora koji je omogućio institucijama poput muzeja, galerija i knjižnica da ponude svojim korisnicima zamjenu za fizičko posjećivanje izložbi i različitih tematskih postava ali i kreativnu nadogradnju postojećih.

Narodna knjižnica Sutivan u svojoj je virtualnoj galeriji najprije udomila postav autorske izložbe fotografija DUŠA SVIH STVARI koja je prošlog ljeta izlagana u Sutivanu i u Bolu. Na

fotografijama je dio predmeta koje je knjižnica sakupila za buduću etnološku zbirku u Sutivanu koja je predviđen u okviru EU projekta Prijateljima vrata otvorena koji provodi Općina Sutivan.

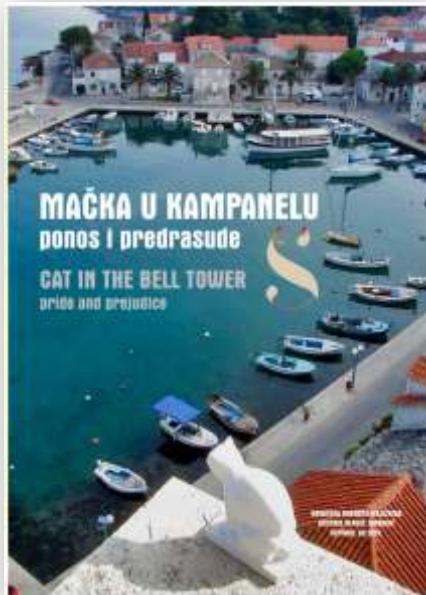
Nakon prve postavljena je i još uvijek vidljiva izložba fotografija vrhunskog fotografa National Geographica Stipe Surača povodom predstavljanja knjige Mediteranski armerun. Pozivamo vas da među prvima posjetite našu virtualnu galeriju u kojoj ćemo vam u budućnosti nuditi mnogo zanimljivih sadržaja na internetskoj stranici knjižnice.

Nova izdanja narodne knjižnice

**Narodna knjižnica
Sutivan postupno
priprema dva vrijedna
izdanja koja bi trebala
ugledati svjetlo dana u
2021. i 2022. godini**

Izdavačka djelatnost Narodne knjižnice Sutivan započela je sa izdanjima 103 samonikle biljke otoka Brača a nastavila se tiskanjem informativnih brošura koje prezentiraju čitateljstvu posebitosti Sutivana. Do sada su izašle brošure 300 godina nakon Kavanjinu, Antonio Rendić Ivanović: liječnik siromašnih i apostol skromnih te Mačka u kampanelu: ponos i predrasude. Sve su navedene brošure dostupne na web stranicama knjižnice. Ostvaren je i niz zajedničkih izdavačkih pothvata u suradnji sa Draženom Katunarićem i izdavačkom kućom LITTERIS, jedinstvena i nagradjivana monografija Sutivan: kultura povijest te vrijedna knjiga Most prema Dalmaciji autora Francisa Violicha. U suradnji sa Litterisom knjižnica provodi opsežni projekt

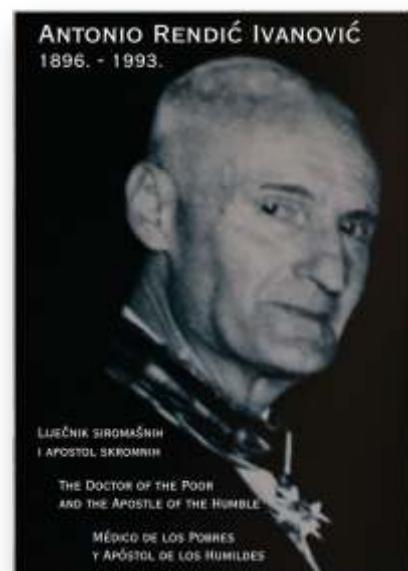
osuvremenjivanja Kavanjinova spjeva Bogatstvo i uboštvo kako bi ga približila suvremenom čitateljstvu.

Knjige u najavi

Od samostalnih izdavačkih projekata dva se razvijaju proteklih godina i ubrzo bi trebala ugledati svjetlo dana. Jedan od njih je ilustrirana priča Mačka u kampanelu koja će izaći u formi bogato ilustrirane slikovnice na bazi prilagođenog teksta poznate stivanske legende na čijoj se popularizaciji posljednjih godina intenzivno radi. Ilustracije stvara vrsni likovni umjetnik iz Osijeka Dražen Jerabek a jednu od njih premijerno objavljujemo uz ovaj tekst kao najavu.

Drugi iznimno važan projekt za Sutivan i hrvatsku književnost je idanje Izbora iz poezije Antonia Rendića Ivanovića što će biti prvi prijevod na hrvatski jezik njegove lirike. Radi se o izboru od 60 pjesama koji će dati uvid u njegovo bogato pjesničko stvaralaštvo. Pjesme sa španjolskog prevodi vrsna prevoditeljica Marija Roščić Paro u

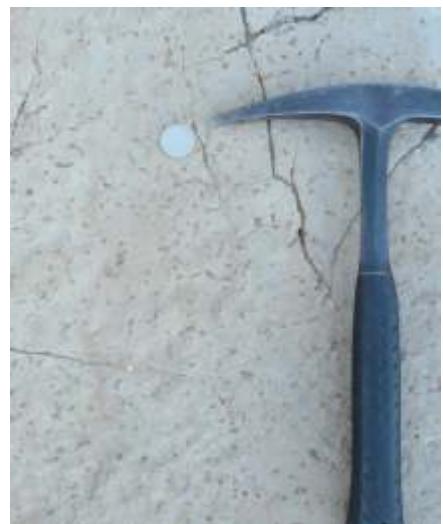
suradnji sa Borisom Beckom i čim taj opsežan posao bude dovršen zbirka će se pripremiti za tisk. Hrvatska publika već je upoznata sa humanitarnim djelom ovog stivanskog iseljenika koji je svojim životom i radom ostavio neizbrisiv pečat u svojoj drugoj domovini Čileu. Prijevod njegove poezije omogućit će uvid u dušu ovog velikog umjetnika i čovjeka koji je na putu beatifikacije na traženje lokalne zajednice grada Antofagaste u kojoj je djelovao.

Geološka poučna staza

Radi se na formiranju geološke poučne staze vezane za pronađenu točku od globalne važnosti i na zaštiti ovog jedinstvenog lokaliteta kao spomenika prirode

Nastavno na otkriće globalno važnog geološkog nalaza u uvali Likva u Sutivanu Narodna knjižnica Sutivan u suradnji sa Hrvatskim geološkim institutom provodi aktivnosti na izradi materijala za formiranje poučne geološke staze. Vrlo zanimljivi nalazi koji se nastavljaju na onaj udarni u Likvi protežu se sve do sjeverne punte Brača i sustavno se obrađuju kako bi kompletirali znanstveno popularne materijale potrebne za valorizaciju staze. Usporedo se radi i na zaštiti najosjetljivijeg dijela prijedlogom za proglašenje zapadne punte Likve geološkim spomenikom prirode.

Koncept oplemenjivanja mjesto

Općina Sutivan izradila koncept postavljanja javne plastike i tako postavila okvire oplemenjivanju javnih površina skulpturama i umjetničkim instalacijama

Ovim dokumentom daju se smjernice za pristup planiranju i realizaciji postavljanja javnih skulptura na javnim površinama u Općini Sutivan.

Predstavljen je teorijski okvir i uloga javne skulpture kao jednog od čimbenika komuniciranja identiteta mesta te pristup realizaciji postavljajve skulpture.

Dane su preporuke za promišljanje tematskih skupina i njihove povezanosti sa okruženjem, međupovezanosti te simboličkog okvira. Sistematisirani su postojeći i planirani javni prostori na području Općine Sutivan prikladni za prihvatanje javne plastike.

Koncept je dugotrajan, sveobuhvatan te iznimno dobro pripremljen i napisan te prezentiran Odboru za urbanizam čiji članovi su dali pozitivno mišljenje i pohvale autoru Franji Mlincu.

Prva od instalacija obuhvaćena konceptom je skulptura Djevojčice s mačkom koja je izradio akademski kipar Ante Strinić a u suradnji sa Klesarskom školom Pučića krenula je i izrada spomenika boćanju te kamenog modela Sunčevog sustava posvećenog bračkom astronomu don Niki Miličeviću mlađem, zadnjem upravitelju pustinje Blaca.

SLOBODNA DALMACIJA

VJEĆI DALMACIJA SPLIT MOZAIK SPORT KULTURA STIL MORE KOLUMNNE ARHIV OSMRTNICE

OPĆINA SUTIVAN

Splitski kipar Ante Strinić u Sutivanu je postavio skulpturu 'Djevojčica s mačkom' koja se naslanja na lokalnu priču o mački u zvoniku

PRIJE 3 DANAS ČARACI
23. ožujka 2020. - 11:40

Galerija

Osim estetike i interakcije s okolišem, skulptura će gojnjicu Sutivana omogućiti kontakt s tradicijske i suvremene poslovnicima mještaja.

privatni album

SLOBODNA DALMACIJA

VJEĆI DALMACIJA SPLIT MOZAIK SPORT KULTURA STIL MORE KOLUMNNE ARHIV OSMRTNICE

OPĆI ATRAKCIJE

Rekonstruirali smo događaje iz povijesti malog bračkog mjesa: 'Samo jedno mjesto na svitu ima mačku u kampanelu, a to je naš Sutivan'

PRIJE 15 DANAS
6. ožujka 2020. - 17:31

Nova ikona stivanske rive

**Djevojčica s mačkom
akademskog kipara
Ante Strinića osvojila
srca stivanjana i
njihovih gostiju**

Tek što je krenulo popuštanje mjera donesenih pred ugrozom od korona virusa i što se pojavila nada da ćemo do ljeta zaboraviti ove dane opće blokade, na stivanskoj rivi pojavila se djevojčica koja je poželjela svojoj mački pokazati onu poznatu stivansku "mačku u kampanelu".

To je ideja koja stoji iza skulpture "Djevojčica s mačkom" koju je uspješno oživotvorio akademski kipar Ante Strinić iz Splita. Predviđeno je bilo da djevojčica sjedi na malom mostiću ispred kule ali kako uskoro započinje njegova sanacija i rekonstrukcija privremeno se smjestila na obližnjoj klupi.

Odmah je osvojila srca prolaznika i privukla brojne pozitivne komentare te postala svojevrsna ikona stivanske rive. Ova javna skulptura prva je u nizu osmišljenom Konceptom postavljanja javne plastike u Općini Sutivan koji stvara okvir za promišljanje dalnjih intervencija u urbanom tkivu mjesta u vidu skulptura i umjetničkih instalacija.

Njihova je uloga osim estetike i interakcije s okolinom da gostima Sutivana omoguće uvid u njegove baštinske i suvremene posebitosti a u domaćem stanovništvu, posebice mladima razviju osjećaj ponosa, pripadnosti i očuvanja tih vrijednosti.

Spomenik boćanju i kameni Sunčev sustav

U tijeku dvojaki projekt postavljanja spomenika boćanju i kamenog modela Sunčevog sustava

Općina Sutivan i Narodna knjižnica Sutivan pokreću projekt postavljanja kamenog spomenika boćanju kao tradicijskom sportu našega podneblja te nadogradnju tog spomenika u kameni model Sunčevog sustava. Radi se o dvojakoj intervenciji u javni prostor Općine Sutivan, a oba projekta su originalna i jedinstvena u ovom geografskom okruženju i oslanjaju se na tradiciju i edukaciju kao dva osnovna motiva.

Spomenik boćanju

Boćanje kao tradicijski sport i društvena igra Mediterana na otoku Braču ima dugu i zanimljivu povijest. Od nekadašnjih zemljanih "zjogova" sa drvenim balotama do današnjih suvremenih dvoranskih borilišta sa željeznim boćama i brojnim sportskim natjecanjima i turnirima, boćanje je sport i zanimacija koja na ovom otoku traje stotinama godina. Osim javnih boćališta niz privatnih kuća za odmor i obiteljskih kuća ima u krugu dvorišta prostor za igranje "na balote" a moglo bi se reći da nema djeteta koje je odraslo na Braču a da nije barem jednom zavaljalo boću po zemlji. U nekima bračkim mjestima stasali su i brojni vrhunski boćari koji igraju u raznim klubovima naše županije i šire, a na Braču postoji šest registriranih športskih boćarskih klubova.

Boćarski klub Stivan djeluje od 1999. godine i kroz njega je prošlo više generacija boćara a njegovo napredovanje u Boćarskoj ligi Hrvatske je konstantno i danas se

natječe u 2. hrvatskoj boćarskoj ligi Jug. Prema dostupnim informacijama u Hrvatskoj postoji samo jedan sličan spomenik postavljen na ulazu u istarski gradić Pazin, tako da bi Sutivan bio prvi u ovom dijelu Hrvatske koji bi napravio iskorak u odavanju spomena i priznanja boćanju kao sportu i kao tradiciji duboko ukorijenjenoj u bračku društvenu povijest.

U planu je izrada kamene replike željezne boće promjera 85 cm koja bi bila postavljena na kamenom ili armirano-betonskom postamentu sa prigodnim tekstom graviranim na kamenoj ploči.

Kameni model sunčevog sustava

Postavljanje spomenika boćanju u predloženom obliku (kamena kugla promjera 85 cm) omogućilo bi i nadogradnju tog spomenika u vrlo atraktivni kameni model sunčevog sustava koji bi po materijalu izvedbe bio jedinstven u Hrvatskoj uz postojeći zagrebački model izведен u većoj skali od nehrđajućeg čelika i bronce. Ovakav model omogućio bi neposredan doživljaj inače teško shvatljivih odnosa veličina i udaljenosti koje definiraju naš

planetarni sustav u rotaciji oko Sunca. U ovom slučaju spomenik boćanju bi ujedno predstavljao Sunce u našem kamenom modelu u odnosu na kojeg bi na odgovarajućim lokacijama na području Općine Sutivan bili postavljeni kameni modeli 8 planeta koje čine naš sustav: Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran i Neptun.

Stivanski kameni model sunčevog sustava biti će posvećen uspomeni na velikoga bračkoga astronoma don Niku Miličevića (1887. – 1963.), zadnjega upravitelja samostana Blaca, koji je u Blacima sakupio najveću zbirku astronomskih knjiga toga vremena u Hrvatskoj a pripisuje mu se i otkrivanje dva kometa i nove zvijezde u zviježđu Lacerta (Gušterica). Bio je i izdavač prvoga astronomskoga časopisa na hrvatskom tlu tiskanog u Blacima 1912. godine "Mladi zvjezdara". Prema prijedlogu hrvatskoga astronoma Korada Korlevića jedan od asteroida otkriven 1990. g. nosi don Nikino ime a drugi, otkriven 1999. g. nosi ime 10645 Brač. Naravno, položaj asteroida Brač biti će uklopljen u kameni sunčev sustav koji bi trebao zajedno sa spomenikom boćanju biti realiziran tijekom 2021. godine.

Sutivan u medijima

MALO BRAČKO ČUDO - S NESTRANAČKOM VLADOM DO NAJRAZVIJENE OPĆINE

U Sutivanu je blizu sve što trebamo, a daleko smo od splitske vreve

Općina Sutivan je u 2016. uprihodila 13,8 milijuna kuna, što podijeljeno na njene 822 stanovnika čini iznos od 16.782 kune 'po glavi' ili najviše u Hrvatskoj

Hrvatski vjesnik
Sutivan je u 2016. uprihodila 13,8 milijuna kuna, što podijeljeno na njene 822 stanovnika čini iznos od 16.782 kune 'po glavi' ili najviše u Hrvatskoj

BANJ VESHTI dinjor

SLOBODNA DALMACIJA

NESTRI DALMACIJA SPLIT INZAK SPORT KULTURA STI HORI KULME AVNIV OSIRINICE

MINISTARSTVO / POLA Ljetnica

'Ne pada nam na pamet živjeti negdje drugdje!': s nestranackom vladom postali jedna od najrazvijenijih hrvatskih općina, blizu im je sve što trebaju, a daleku su od splitske vreve

10.000 radnih mesta

11.000 stanova

Najbolje 'malo mjesto' na Jadranu

Oobjavljeno: 5. studenog 2018., prije više od godinu dana | Autor: HRT

PODREDI
[f](#)
[t](#)
[e](#)
[s](#)

Foto: Tatjana Rau/HRT

Hrvatska
Svjet
Gospodarstvo

ANALIZA Financijsko stanje lokalnih jedinica određuje more

U proračunu bračke općine Sutivan, čiji je načelnik Ranko Blažević, prošle se godine silo 13,8 milijuna kuna, a na svakog od njene 822 stanovnika otpada 16.783 kune

Najbogatija općina je Sutivan, a grad Novalja

Od 18 općina koje imaju prihod po stanovniku veći od 10.000 kuna samo njih tri se ne nalaze na moru ili u njegovoj blizini: Motovun, Lovinac i Civljane.

piše Marisa Klepo

U proračunu općine Sutivan s Brača u 2016. godine silo se 13,8 milijuna kuna, što na svakog od njene 822 stanovnika otpada 16.783 kune. Time je razvola prvo mjesto na listi od 28 općina u Hrvatskoj, dok je godine ranije, s prihodom od 16.495 po stanovniku, bila na petom mjestu.

Tako pokazuje već tradicionalna analiza Institut za javne finansije "Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija", koju provode Katarina Ott, Mihaela Brunić i Branko Stanić. Osim Sutivana, u grupi najbogatijih općina su još Vir i Baška, a od 28 općina koje imaju prihod po stanovniku veći od 10.000 kuna samo tri nisu na moru: Motovun, Lovinac i Civljane. Time je prodjednja analiza pokazala da trenutno prosperiteta raste oni koji imaju prilični broj seoskih.

PRIHOD I RASHODI Kao i godinu ranije, najkorisnija općina je Pojezerje pokraj Vrgorca, koja je u proračunu 2016. godine imala 757 kuna po stanovniku, te Sveti Petar Orehovec i Manu-

OPĆINE GRADOV

16.782	13.702
16.142	11.116
15.630	11.139
1080	1572
872	1438
757	1423
bogati	siromasti

ve. Od 28 općina s prihodom po stanovniku manjim od 2200 kuna samo su dvije na moru: Vela Luka i Radusice. Na moru se nalaze i tri grada s najvećim prihodom po stanovniku: Novalja, Novigrad i Umag, dok su najkorisniji Novi Marof, Lopoglav i Metković. Od 22 grada s prilidnim većim po stanovniku, na moru nisu samo Zagreb i Ludring, dok su "siro-

masti" gradići s moru same Kaštela i Ploče koje imaju manje od 2200 kuna po stanovniku.

Prihodi i rashodi općina, gradova i županija, smatraju LiFE-e, ne smiju se upoređivati jer imaju različite nadležnosti za prikupljanje prihoda, kao i razinu usluga. To je projektni rashod postavljenu za županiju iznosi 1033 kuna, m. općinu 3973 kuna, a m. grad 3143 kuna.

NEADEKVATNI KRITERIJ Osim toga su na finansijsko stanje lokalnih jedinica najviše utjecao prihod na more, u analizi LiFE-a se navodi da one čine neisključivost oscijacije njihovih prilanda i rashuda. Bosinj i Smokvica, primjerice, lani su učvrstovratičili prilindu, dok su Janjinci i Pašnjaci, u 2015. najkorisniji općini, pali sa 21.257 na 8625 kuna.

Također, neadekvatni su kriteriji pri određivanju statusa općina i gradova: 52 općine imaju više 2000 stanovnika, a sest njih, među kojima su Vlaško, Nedelišće i Matulji, imaju više od 30.000 stanovnika. S druge strane, čak 60 gradova ima manje od 10.000 stanovnika, a 18 manje od 5000. Najmanji su Komila (1500) i Vis (2000).⁹

DALMACIJA ONLINE

Kontakt zvona zvone godi Ranko Blažević

Ranko Blažević: Kad obnovimo Kavanjinove dvore, lijepše će nam i kvalitetnije biti zime u Sutivanu

U emisiji Kontakt zvona ugođili su načelnici općine Sutivan, recenjenog kandidata za pôjed načelnika Brača. Pregledaju ih je redakcija dalmatinskih novina, za koju su osim redakcije iz Šibenskoga vodstva za život mještana.

Sutivan u medijima

IMAJ VESTI
dojovi**SLOBODNA DALMACIJA**

VIESTI DALMACIJA SPLIT MAGAZIN SPORT KULTURA STIL MORE KOLUMNNE ARHIV OSMRITNICE

DALMACIJA > TURIZAM I UZGOJ

Tako blizu Splitu nalazi se najbolje malo mjesto na Jadranu: ovdje nema nasilne apartmanizacije, a turizam cvjeti. Sretni su i domaći i gosti

POD RIJEKOM
1. travnja 2016. 10:11

© Sutivan_Panoramic 08/07

dalmatinski

Ranko Blažević: Opcina Sutivan peta je najbogatija u Hrvatskoj, a zbog priljeva stanovništva bilježimo rast nataliteta

Načelnik Sutivana posebno je ponosan na sanaciju velikog duga i zabiljanika koju se čekalo 40 godina.

BokaNews

VIESTI REGION PREST U MORE ART DAKROZBOKU SVIJET

Sutivan najbolje 'malo mjesto' na Jadranu

Dalmacija News

VIESTI SPORT MAGAZIN CRNA KRONA

LISTA ČLANAKA:

- Ranko Blažević: Nije nemoguće da općina Sutivan
- Marin Barišić poslao uskršnju poruku: 'Radosna vijest'
- Medika obustavila isporuku lijekova, isto najavila i Oktal
- U Splitsko-dalmatinskoj županiji 254 novooboljelih,

Vrgorčeva Stvarnost

NASLOVNICA POLITIKA SPORT

Općina Sutivan donijela mjere potpore gospodarstvenicima i lokalnoj zajednici

Općina Sutivan donijela mjere potpore gospodarstvenicima i lokalnoj zajednici

Ranko Blažević: Nije nemoguće da općina Sutivan postane najbogatija mala općina u Hrvatskoj

U razgovoru sa načelnikom općine Sutivan Rankom Blaževićem otkrivamo kako se jedna mlada ekipa ujedinila u naporima da svojoj maloj općini osigura nevjerojatan napredak

27.03.2017. u 11:28h
MIRELLA MEDIĆ

Sutivan u medijima

Glas Hrvatske

Aktualno · Multimedija · Doživi · SLOG/VLOG/KOLUMNÁ · Sva rubrika

Spomen-ploča Antoniju Ređiću Ivanoviću

(Foto: mafis.hr)

Na rodnoj kući istaknutoga humanista, liječnika i pjesnika Antonija Rendića Ivanovića (Sutivan, 1896. – Antofagasta, 1993.) otkrivena je spomen-ploča. Zajedno su je otkrili sutivanski gradonačelnik Ranko Blažević i dosadašnji počasni konzul RH iz Antofagaste, pedijatar Dr. J. M. ...

NASLOVI

SLOBODNA DALMACIJA

Vesti · Dalmacija · Split · Međimurje · Šibenik · Kroatia · Stil · More · Kolumné · Arhiv · Osmitinice

Groblije na Braču krije prave pravcate katacombe, Stivanjani se ondje pokapaju već 107 godina. Sišli smo dolje, gdje vladaju vječna tišina i mrak...

600 novosti

Četvrtak, 07.09.2017.

SLOBODNA DALMACIJA

Vesti · Dalmacija · Split · Međimurje · Šibenik · Kroatia · Stil · More · Kolumné · Arhiv · Osmitinice

Kad stivanski topovi grme, mužari šute, a bračke kanonade na Velu Gospu i Sv. Roka, 15. i 16. kolovoza, čuju se i u Omišu

NAŠ VESTI → dojovi

SLOBODNA DALMACIJA

Vesti · Dalmacija · Split · Međimurje · Šibenik · Kroatia · Stil · More · Kolumné · Arhiv · Osmitinice

DALMACIJA → PREGLED SLOBOODNE DALMACIJE

Bračani će dobiti svog prvog sveca?! Nakon brojnih zahtjeva vjernika pokrenut postupak beatifikacije pri Svetoj Stolici: 'Naš Antonio bio je poznati humanist i pjesnik, prozvali su ga liječnikom siromaha'

PRIJEDLOG

11. rujna 2017. | 01:17

Galerija

NAŠ VESTI → dojovi

SLOBODNA DALMACIJA

Vesti · Dalmacija · Split · Međimurje · Šibenik · Kroatia · Stil · More · Kolumné · Arhiv · Osmitinice

DALMACIJA → GALERIJA PUBLIKI LITERATURA

Malо tko bi povjerovao da se u Sutivanu može zateći na izložbi slike Ante Kaštelančića

PRIJEDLOG

5. kolovoza 2017. | 11:48

Galerija

Program rada u narednom razdoblju

Dajemo sažeti prikaz važnijih aktivnosti i projekata planiranih u narednom razdoblju

PREUREĐENJE ŠKOLE

Obzirom na činjenicu da se dječji vrtić u rujnu tekuće godine seli u nove prostorije, ideja je da se u potpunosti preuredi kat Doma kulture u kojem je smještena podružnica Osnovne škole Supetar. Od sadašnje tri prostorije napraviti će se četiri učionice i zbornica te novi sanitarni čvorovi. To bi omogućilo istovremeno odvijanja nastave za sva četiri razreda škole u jednoj smjeni. Izvori financiranja: Općina Sutivan i Splitsko-dalmatinska županija

NADOGRADNJA LUKE

Da bi Sutivan ostvario cjelogodišnju katamaransku vezu sa Splitom, potrebno je osigurati i neke infrastrukturne zahvate; u prvom redu se to odnosi na produženje postojećeg lukobrana (Veliki most) i izgradnju novog pratećeg lukobrana

kraj "Palme" čime bi se luka zaštitala od vjetra i postala sigurna za uplovljavanje katamarana a ujedno bi štitila i naše komunalne vezove od naleta tramuntane.

Pored toga radi se i na preuređenju "malog mostića" kraj "Kule". Pokrenut

će se i izrada projekta rješavanja takozvanih "sumpornih voda" koje stvaraju neugodan miris u luci.

Izvori financiranju su Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije i Općina Sutivan.

Program rada u narednom razdoblju

OTVARANJE AMBULANTE OBITELJSKE MEDICINE

Sutivan raste, prostorno, ekonomski, demografski. Turistička ponuda se proširuje kvalitativno i kvantitativno, a masa ljudi koja obitava u Sutivanu sve je veća. Potreba za stalnom i adekvatnom zdravstvenom skrbi je sve značajnija pogotovo u ovo današnje pandemijsko vrijeme.

Iz svih navedenih razloga Općina Sutivan je u postupku ishođenja svih dozvola i pravne podloge za otvaranje stalne ambulante obiteljske medicine na području Općine Sutivan.

KAVANJINOVI DVORI - PRIJATELJIMA VRATA OTVORENA

Projekt "Prijateljima Vrata otvorena" ulazi u prijavu faze "B" to jest prijavu izgradnje predviđenih zahvata i sadržaja. Nakon ishođenih 3.700.000,00 kn iz EU fondova regionalnog razvoja za projektnu dokumentaciju kreće se u prijavu faze izgradnje.

Novi turističko informativni centar, knjižnica, etnografska zbirka, Kavanjinova spomen soba, gastronomski centar, suvernica, restoran, prostori za udruge, glazbeni studio, ljetno kino i pozornica, izložbena galerija, multifunkcionalni prostori za razne namjene. Realizacija ovog projekta ključna je za razvoj kulturnog i društvenog života Sutivana.

Izvori financiranja su Ministarstvo Regionalnog razvoja, EU Fondovi te Općina Sutivan.

ZAVRŠETAK PRODUŽETKA ZAOBILAZNICE I UREĐENJE ULAZA U MJESTO

U planu je asfaltiranje pristupnih puteva s pješačkim kolnicima na Deklevi, asfaltiranje i uređenje ulaza u mjesto - ulica Kralja Zvonimira i ulica Radovana Vidovića te uređenje brojnih drugih nerazvrstanih cesta na području Općine Sutivan.

Izvor financiranja: Općina Sutivan, Županijske ceste.

ŠIRENJE SUSTAVA SAKUPLJANJA OTPADNIH, FEKALNIH I BUJIČNIH VODA

Budući da su ishođene lokacijske i građevinske dozvole za izgradnju kanalizacije u ulici Bana Josipa Jelačića i ulici Hrvatskih velikana, krenut će se u nadogradnju ukupne kanalizacijske mreže a ujedno se pokreću i postupci za ishođenje svih potrebnih dozvola u ostalim dijelovima Sutivana koji još nisu pokriveni sustavom sakupljanja fekalnih voda.

Realizacija donjeg toka Bujica kreće po završetku procesa javne nabave i odabira najpovoljnijeg izvođača tijekom jeseni tekuće godine, s time će se sanirati gorući problem bujičnih voda koje poplavljaju centar mjesta uslijed obilnijih oborina.

Izvori financiranja su Hrvatske vode i Općina Sutivan.

ULAGANJA U SPORT

Obzirom na odobreno financiranje od strane LAG-a Brač, u tekućoj će godini započeti rad na izgradnji sportskog kompleksa na Tatinji. Biti će uređena javna površina – park koja će se sastojati od nekoliko odvojenih tematskih prostora namijenjenih različitim dobnim uzrastima. Unutar predmetnog zahvata izgraditi će se šetnica sa pratećim sadržajima poput teretane na otvorenom, uređenih platoa, staze za pumptrack te elemenata urbane opreme (klupe i koševi za smeće). Izvori financiranja: proračun Europske unije i državni proračun Republike Hrvatske te Općina Sutivan.

Program rada u narednom razdoblju

Projektom uređenja Sokolane predviđeno je opremanje dodatnom opremom za teretane te dodatnom opremom za potrebe predškolske i školske dobi.

Najinteresantniji dio projekta je opremanje glavnog dijela dvorane s *boulderom* - niskom umjetnom stijenom za penjanje s pripadajućim strunjačama koja će kao takva biti prva na otoku Braču smještena u zatvorenom prostoru.

Izvori financiranja su proračun Europske unije i državni proračun Republike Hrvatske te Općina Sutivan.

Nakon usvajanja UPU Bunta malonogometno igralište na Bunti dobiti će novu podlogu s uređenim okolišem.

PODUZETNIČKA ZONA I VODOSPREMA

Pored postojećeg ulaganja u elektrifikaciju poduzetničke zone i okolnog zemljišta, dalnjim ulaganjem u izgradnju vodospreme za koju je ishođena lokacijska dozvola i izgradnju sekundarne vodovodne mreže stvaraju se preduvjeti za snažan gospodarski i poljoprivredni rast.

Izvor financiranja: Općina Sutivan, Vodovod Brač.

PROŠIRENJE GROBLJA I SANACIJA KATAKOMBI

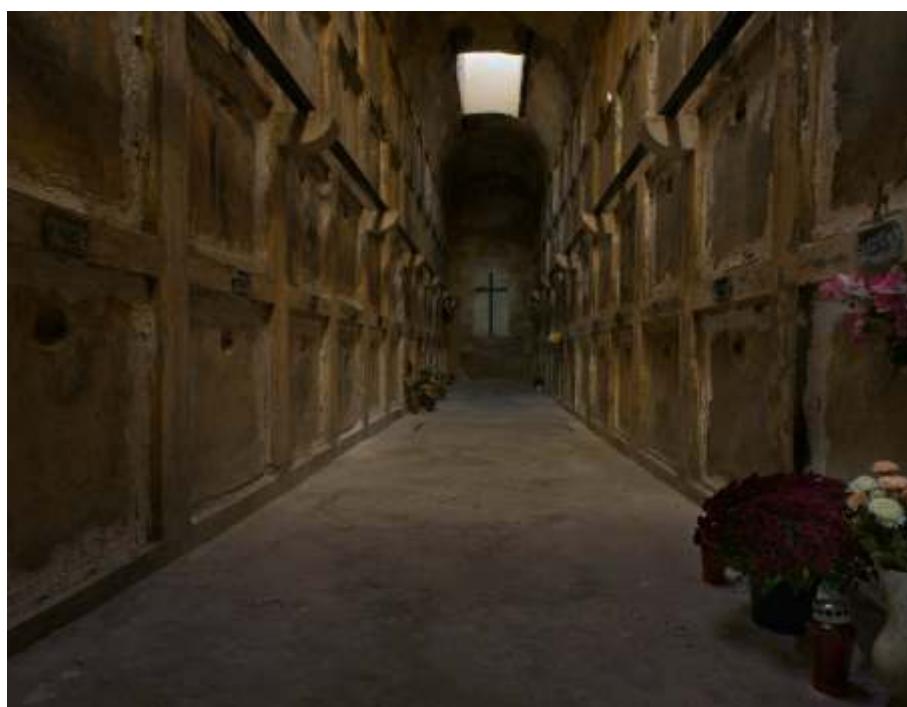
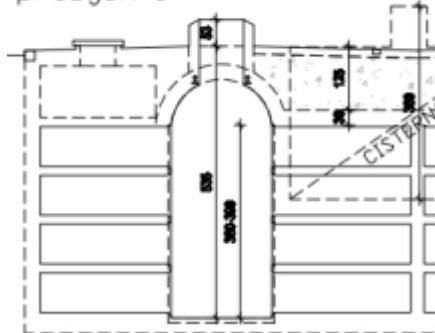
Razrađen je projekt sanacije katakombi, dragulja arhitektonsko - povijesne baštine Sutivana. Predviđeno je uklanjanje i ponovno

betoniranje gornje ploče, vertikalna hidroizolacija, drenaža, sanacija korodiranih šina, sidrenje prihvata novih šina, pjeskarenje i restauracija stubišta, žbukanje.

Projekt proširenja groblja izgradnjom novih grobnih mjesta će u realizaciju krenuti nakon ljeta.

Izvor financiranja: Općina Sutivan, Ministarstvo kulture RH.

presjek 1

Program rada u narednom razdoblju

PARKING

Povećanjem opsega broja turista kao i većim standardom koji isti zahtijevaju, kreće se u realizaciju novih parkirališta (Bunta, dolac kraj nekadašnje Bračplastike i brojne druge manje lokacije).

SKRB ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Uz želju da djeci i mladima omogućimo što kvalitetnije odrastanje u našoj lokalnoj zajednici (sportovi, kulturne manifestacije, kino, glazbene i druge radionice, novi vrtić, budući novi prostori škole) iznimna nam je želja da i populaciji umirovljenika, odnosno osobama treće dobi, omogućimo aktivan društveni život. Iako je spomen društvenog života s trenutnom Covid-19 situacijom zvuči nemoguć, vjerujemo da će Covid kriza ubrzo biti iza nas.

Projekt „Dnevni boravak generacije šansona“ omogućio bi poboljšanje kvalitete života osobama treće životne dobi. Cilj je da se u našoj zajednici spriječi razvoj pasivnosti i socijalne izoliranosti osoba treće dobi. Želimo da se kod ljudi održi osjećaj zajedništva, da se stječu nova ili obnavljaju stara prijateljstva pružajući potporu jedni drugima. Na taj način lakše se nositi s generacijskim izazovima. Prostor u kojem bi se oformio „Dnevni boravak“ još nije odabran. Isti bi trebao biti pozicioniran u prizemlju odgovarajućeg objekta i u blizini centra.

GERONTODOMAĆICE

U očekivanju raspisivanja natječaja

Europskog socijalnog fonda, a u skladu sa zakonskim okvirima Općina Sutivan bi u narednom periodu omogućila ustrojavanje usluge „gerontodomaćica“ na svom području.

Obzirom da starijima teško padaju promjene, te bi većina starijih osoba željele starost provesti u udobnosti vlastitog doma, želimo, koliko je u našoj ovlasti, omogućiti pružanje izvaninstitucionalnog oblika skrbi uz pomoć gerontodomaćica.

Gerontodomaćice bi se brinule o potrebama starih i nemoćnih osoba koje su funkcionalno onesposobljene brinuti same o sebi. Dolazila bi u dom korisnika te mu pomagala u obavljanju aktivnosti svakodnevnog života (osobna higijena, kupovina, priprema i serviranje hrane, pomoć pri kretanju i korištenju ortopedskih pomagala, održavanje čistoće doma, briga o redovitom uzimanju lijekova, odlazak kod liječnika, u poštu, banku).

JAVNI WC

U planu je stavljanje u pogon javnog wc-a u podrumu sportske dvorane "Sokolana" i izgradnja novoga javnoga wc-a u centru mjesta, pokraj općinske zgrade.

UREĐENJE CENTRA MJESTA

Prošle 2020.godine Odbor za urbanizam Općine Sutivan prihvatio je idejno rješenje uređenja centra mjesta Sutivan. Projekt se sastoji od dvije faze: prva se odnosi na rekonstrukciju Trga dr.Franje Tuđmana, a druga obuhvaća uređenje/rekonstrukciju te izmjenu prostorne konfiguracije postojećeg parka. Prvoj faza je već u tijeku a završetak se očekuje do kraja travnja 2021.g. Obje faze zadržat će temeljne u s p o s t a v l j e n e v r i j e d n o s t i . Zadržavanjem postojećih stabala te implementacijom otoka sa zelenilom,

Program rada u narednom razdoblju

osloboditi će se prostor za popločavanje partera kamenim pločama. Parterno uređenje će uvažavati prostorno nasljeđe zadržavajući postojeću floru s minimalnim intervencijama što će omogućiti izuzetan sklad između prirode i predviđenih zahvata u prostoru.

Drugoj će se fazi pristupiti nakon turističke sezone, po dobivanju dozvola od nadležnih institucija a ona je i znatno kompleksnija te finansijski zahtjevnija. Ovaj projekt od iznimnog je značaja kako za mještane tako i za sve posjetitelje Sutivana.

Izvori financiranja: Općina Sutivan i Državni proračun RH.

NASTAVAK UREĐENJA PERA I MOSTIĆA

Cilj projekta je uređenje obalnog pojasa odnosno stabilizacija mjesnih plaža i zadržavanje plažnog materijala.

Pera će biti postavljena na nekoliko ključnih lokacija istočno i zapadno od centra a sve sukladno zakonskim propisima, projektima, stručnom mišljenju i prema pravilima građevinske odnosno pomorske struke.

Funkcija i izgled okoliša neće biti narušena jer će se upotrebljavati isključivo kameni materijal odgovarajuće granulacije bez primjese zemlje ili otpadnog materijala. U okviru izrade zaštitnih pera, odradilo bi se i hortikultурno uređenje kupališta sadnjom novih aleja tamarisa uz nužnu komunalnu opremu (kante i klupe). U 2020.g pokrenuta je izrada projektne dokumentacije: glavni i izvedbeni

projekt sanacije i uređenja gata na obalnom pojusu Bunta, istočno od šljunčane plaže. Projekt izrađuje tvrtka OBALA d.o.o., a isti će biti izrađen u skladu sa zakonskim propisima i stručnim okvirima. Sanacijom i uređenjem gata osigurat

će se dodatni sadržaj temeljen na valorizaciji turističke ponude. Građevinskim radovima sanacije pristupit će se nakon turističke sezone.

Izvori financiranja: Općina Sutivan, Županija Splitsko-dalmatinska.

Stivanska Kronika - glasilo Općine Sutivan

Glavni i odgovorni urednik: Ranko Blažević

Uredništvo: Valerio Radmilović, Petar Anibalović, Franjo Mlinac

Fotografije: arhiva Općine Sutivan, TZO i Narodne knjižnice Sutivan

Grafički dizajn: ZOA Sutivan Tisk: Općina Sutivan Naklada: 500

Adresa: Općina Sutivan, Trg dr. Franje Tuđmana 1, 21403 Sutivan

Tel: 021 638 366, 021 717 508

www.sutivan.hr